

Ekumeniska Rådet i Finland

Årsberättelse 2025

"Jag ber att de alla skall bli ett
och att liksom du, fader,
är i mig och jag i dig,
också de skall vara i oss.
Då skall världen tro på att
du har sänt mig."

Joh. 17:21

ISSN

Tryckt version: 0784-350X

PDF-version: 2670-2665

Finskspråkig version

Ekumeniska Rådet i Finlands publikationer CXXIII

Tryckt ISBN: 978-952-9529-87-2

PDF ISBN: 978-952-9529-89-6

Svenskspråkig version

Ekumeniska Rådet i Finlands publikationer CXXIV

Tryckt ISBN: 978-952-9529-88-9

PDF ISBN: 978-952-9529-90-2

Helsingfors 2026

ekumenia.fi

Ekumenikens år

År 2025 kommer att gå till historien som ett ekumeniskt festår. Hela kristenheten stannade då upp för att minnas rötterna till vår gemensamma tro, när det hade gått 1700 år sedan kyrkomötet i Nicea. Den trosbekännelse som formulerades i Nicea och senare kompletterades i Konstantinopel är fortfarande den mest använda sammanfattningen av den kristna tron i världen – och under året uppmärksammades den på många olika sätt runt om i världen.

Också i Ekumeniska Rådet i Finland präglades hela verksamhetsåret av jubileet kring Nicea. Med anledning av detta ordnades olika tillställningar, seminarier och gudstjänster. En av årets höjdpunkter var den stämningsfulla ekumeniska Credo-högtidsgudstjänsten i Uspenskijkatedralen, som samlade representanter för kyrkor och kristna gemenskaper till gemensam bön och tacksägelse.

Året var också för mig personligen ett festår. I april valdes jag till ny generalsekreterare för Ekumeniska Rådet i Finland och jag tillträdde tjänsten i början av september. Min företrädare, generalsekreterare Mayvor Wärn-Rancken, hade skött uppdraget på ett utmärkt sätt och lämnat efter sig stora skor att fylla. Samtidigt blev även jag varmt välkommen i den ekumeniska arbetsgemenskapen. Mitt förslag om att lära känna medlemskyrkorna bättre genom att själv arbeta i dem togs emot med entusiasm. Samarbetet har därigenom fått en god start och nya gemensamma idéer har redan börjat ta form.

Ett av årets festliga tillfällen var när jag, som representant för Ekumeniska Rådet i Finland, i Rom fick delta i undertecknandet av den europeiska

ekumeniska grunddokument – den förnyade *Charta Oecumenica*.

Bytet av generalsekreterare gav också möjlighet att lyfta fram ekumeniska frågor i medierna och därigenom stärka kännedomen om ekumenik, ge röst åt kyrkorna och påminna om betydelsen av kyrkornas samarbete som en kraft som bygger gemenskap och fred i samhället. I ett allt mer sekulariserat och polariserat samhälle är de kristnas enhet en viktig balanserande kraft.

Under året hann mycket ske – i de flitigt arbetande sektionerna, arbetsgrupperna och i styrelsens arbete – vilket denna förnyade årsberättelse vittnar om. Det ekumeniska grundarbetet sker dock i församlingarna. Där visar Kyrkans fyraårsberättelse glädjande siffror: 75 procent av de evangelisk-lutherska församlingarna ordnar någon form av ekumenisk verksamhet under året, och hälften av denna verksamhet är regelbunden. Församlingarnas anställda anser också att samarbetet med andra kristna är viktigt. Det är inspirerande att arbeta med ekumenik när majoritetskyrkans inställning till de kristnas samarbete är så positiv.

Som grädde på moset fick vi efter att jubileumsåret avslutats hälsningar från Vatikanen om att också den nye påven, Leo XIV, ser Finlands ekumeniska arbete som ett föredöme för hela världen. Det är gott att få fortsätta vidare från detta.

Tack för att just du är med!

Laura Häkli
generalsekreterare
Ekumeniska Rådet i Finland

Ekumeniska Rådet i Finland i siffror 2025

1917

grundat

11

medlemskyrkor

5

observatörskyrkor

27

partnerorganisationer

“Jag drömmer om att få se och uppleva kyrkornas enhet redan här på jorden – och varför skulle den inte kunna börja just i Finland?”

RAIMO GOYARROLA
BISKOP FÖR KATOLSKA KYRKAN I FINLAND
KOTIMAA 13.8.2025

74

representanter i
generalförsamlingen

7

sektioner

113

medlemmar
i sektionerna

2,7

anställda

735

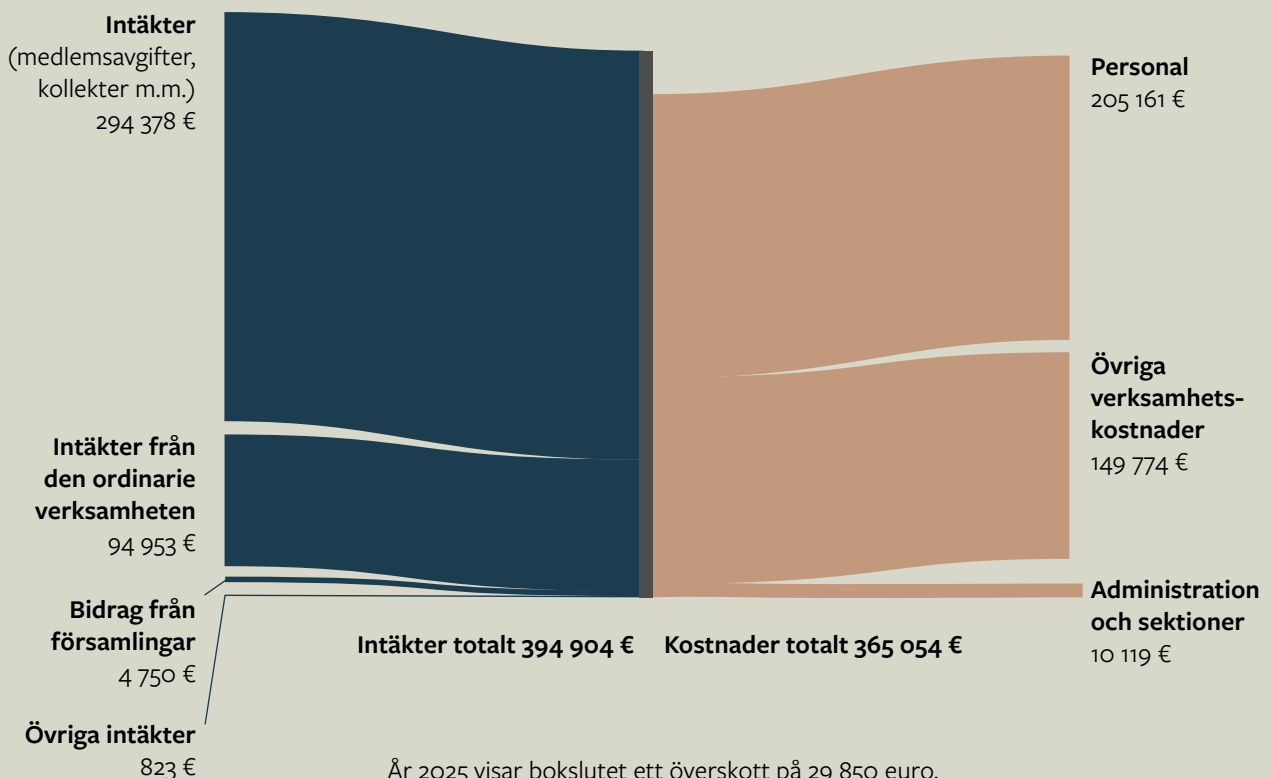
deltagare i evenemang

572

distansdeltagare
i webinarier

Finlands Ekumeniska Råds inkomster och utgifter

År 2025 visar bokslutet ett överskott på 29 850 euro.
Läs hela bokslutet på Ekumeniska Rådets webbplats.

Gedigen kompetens och nya vindar

En ny ordförande, ärkebiskop Elia, och en ny styrelse inledde sin treårsperiod i Ekumeniska Rådet i Finland. Styrelsens sammansättning för med sig både kontinuitet och nya betoningar. Vi frågade styrelsemedlemmarna vilken sakkunskap och erfarenhet de för med sig till styrelsearbetet – och vad som inspirerar dem i ekumeniken.

ORDFÖRANDE

**ÄRKEBISKOP ELIA AV HELSINGFORS
OCH HELA FINLAND**

Ortodoxa kyrka i Finland

Vilken kompetens och erfarenhet bidrar du med i styrelsearbetet?

”Som kyrkoledare har jag en utsiktsplats också i de ekumeniska relationerna, som ofta faller just på ärkebiskopens och andra biskopars ansvar. Jag har tjänat som präst och biskop i 23 år och känner därför den ekumeniska arenan ganska väl. Ordförandeuppgifter och administrativa uppdrag överlag har också blivit bekanta under årens lopp.”

Vad inspirerar i ekumeniken?

”Att de alla ska vara ett. Vi kristna har inte bara rätt utan också skyldighet att visa kärlek gentemot alla våra nästan. Skillnader mellan kyrkor och gemenskaper är en verklighet, men de får inte prägla våra inbördes relationer. Vi ska vittna om den uppståndne Kristus genom att visa respekt för varandra. Det kan vi göra endast genom att bli varandras bröder och systrar. Den här kaotiska världen behöver mer kärlek, tolerans, nåd och förlåtelse. Dessa värden kan vi kristna tillsammans föra in i världen.”

VICE ORDFÖRANDE

BISKOP MATTI REPO

Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland

Vilken kompetens och erfarenhet bidrar du med i styrelsearbetet?

”I Finland utgår kyrkorna i regel från att vi betraktar varandra som kristna. Jag har varit engagerad i ekumeniskt arbete sedan 1980-talet både nationellt och internationellt, och har varit medlem i Ekumeniska Rådets styrelse sedan 2006. För närvarande är jag ordförande för Borgå kyrkogemenskap och har tidigare arbetat vid Kyrkostyrelsen i Finlands evangelisk-lutherska kyrka som sekreterare för teologiska frågor.”

Vad inspirerar i ekumeniken?

”Jag upplever att det jag genom lång erfarenhet har fört med mig in i den ekumeniska rörelsen nu kristalliseras i mitt nuvarande biskopsämbete. Som biskop i Tammerfors stift är min mission att arbeta för de kristnas enhet.”

BISKOP RAIMO GOYARROLA

Katolska kyrkan i Finland

Vilken kompetens och erfarenhet bidrar du med i styrelsearbetet?

”Jag har min bakgrund i Baskien, och min hjärtliga relation till ekumeniken har vuxit fram ur erfarenheten av att leva i mötet mellan flera kulturer och kyrkliga verkligheter. För närvarande fungerar jag också som ordförande för de internationella luthersk-katolska lärosamtalen. Jag är teologie doktor och håller dessutom på att skriva en doktorsavhandling inom medicin. Tidigare har jag också under lång tid arbetat i Ekumeniska Rådets sektion för etiska frågor.”

Vad inspirerar i ekumeniken?

”I ekumeniken är det särskilt viktigt att kyrkorna kan samtala också om svåra frågor. Ekumeniken föds ur Jesu hjärta – och kallar oss att vandra tillsammans.”

ÖVERSTELÖJTNANT SAGA LIPPO

Frälsningsarmén i Finland, Suomen vapaakristillinen neuvosto

Vilken kompetens och erfarenhet bidrar du med i styrelsearbetet?

”Jag representerar i Ekumeniska Rådet i Finlands styrelse medlemsgemenskaperna i Suomen vapaakristillinen neuvosto (Finlands frikyrkliga råd, red.övers.). Jag har vuxit upp i den lutherska kyrkan, kommit till tro i en pingstförsamling och tjänat länge inom Frälsningsarmén. För närvarande är jag ledare för Frälsningsarméns territorium Finland och Estland.”

Vad inspirerar i ekumeniken?

”Jag upplever att det finns en särskild kraft när representanter för olika gemenskaper och kyrkor samlas och ber tillsammans till den uppståndne Kristus. När vi riktar blicken mot Kristus får allt annat sin rätta proportion.”

MEDLEMMAR

PROJEKTCHEF MINNA RASKU

Ortodoxa kyrka i Finland, Filantropia

Vilken kompetens och erfarenhet bidrar du med i styrelsearbetet?

”Jag arbetar i Filantropia, organisationen för internationell diakoni och mission inom Ortodoxa kyrkan i Finland. Hur människor tror och hur de definierar sin tillhörighet till olika gemenskaper är en röd tråd i mitt arbete. Alltför ofta fokuserar vi mer på det som skiljer människor åt än på det som förenar dem. Jag är doktor i samhällsvetenskaper. Min akademiska bakgrund finns inom frågor om makt, världspolitik och globala etiska teman.”

Vad inspirerar i ekumeniken?

”I Finland har kyrkor och religiösa samfund en fantastisk möjlighet att tillsammans låta kyrkans röst höras och stödja samhällsfreden på ett ekumeniskt sätt. Vi är många i Ekumeniska Rådet i Finland och vill tillsammans främja viktiga frågor.”

FÖRSAMLINGSFÖRESTÅNDARE MARKUS ÖSTERLUND

Missionskyrkan i Finland, Frikyrklig samverkan

Vilken kompetens och erfarenhet bidrar du med i styrelsearbetet?

”Jag ser världen ur ett brett perspektiv. Jag har disputerat i statsvetenskap och arbetade vid Helsingfors universitet och därefter som politisk rådgivare innan jag blev pastor. Därför har jag ett brett socialt nätverk och goda kontakter till beslutsfattare. Som pastor i Andreaskyrkan ansvarar jag för ett omfattande diakonalt arbete, och varje vecka delar vi ut mat till 600–800 personer. Det innebär att jag väl känner den hårda verklighet som många människor lever i dagens allt mer polariserade Finland.”

Vad inspirerar i ekumeniken?

”Jag fascinerar av gräsrotsekumenik – den som uppstår när vi har ett gemensamt mål. Vårt matutdelningsarbete AndreasHelps och andra diakonala projekt är utmärkta exempel på detta. Där arbetar vi sida vid sida från olika kyrkor och gemenskaper för att utföra det uppdrag som Jesus har gett oss – att ta hand om hans systrar och bröder.”

LEDANDE SAKKUNNIG TOMI KARTTUNEN

Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland

Vilken kompetens och erfarenhet bidrar du med i styrelsearbetet?

”Jag har arbetat som ledande sakkunnig i ekumenik och teologi i den lutherska kyrkan sedan 2008. Mina ansvarsområden omfattar särskilt teologiska dialoger, bilaterala relationer mellan kyrkor och internationella kontakter ur ett ekumeniskt teologiskt perspektiv. Jag har en stark akademisk bakgrund i systematisk teologi och ekumenik samt mer än tio års erfarenhet av arbete som församlingspastor.”

Vad inspirerar i ekumeniken?

”För mig är ekumeniken en utgångspunkt som bygger på den kristna tron – jag arbetar för gemenskap eftersom enheten är inbyggd i den kristna tron på Treenigheten. Det är den vilja som Jesus uttrycker i sin översteprästerliga bön – och eftersom världen behöver försoning och hopp.”

KYRKOHERDE MINNAMARI HELASEPPÄ

Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland

Vilken kompetens och erfarenhet bidrar du med i styrelsearbetet?

”Jag är teologie doktor och arbetade i den akademiska världen tills jag prästvigdes och gick in i kyrkans tjänst. Till styrelsen för jag med mig förståelse för församlingsarbetets vardag samt erfarenhet av den lutherska kyrkans centralförvaltning och verkligheten i en stor kyrklig samfällighet. För närvarande får jag särskilt tjäna på lokal nivå i mitt arbete som kyrkoherde.”

Vad inspirerar i ekumeniken?

”Mitt intresse för ekumenik går tillbaka till barndomen och till internationella erfarenheter från min skoltid i Genève. Jag har alltid haft en stark vilja att lära mig språk och att lära känna andra kristna, också sådana som är annorlunda än jag själv.”

PASTOR MIIKA AHOLA

Anglican Church in Finland

Vilken kompetens och erfarenhet bidrar du med i styrelsearbetet?

”Jag är teologie doktor i ekumenik, har bred kännedom om nationell och internationell ekumenik och forskning, och har också fördjupat mig i liturgi och spiritualitet. Mitt intresse för ekumenik väcktes i unga år när jag besökte Taizé-kommuniteten. Under studietiden deltog jag i Ketko-kursen och representerade den lutherska kyrkan i Ekumeniska Rådets ungdomssektion. Senare har jag också varit aktiv i sektionen för lokalekumenik. Under studierna blev den anglikanska teologin och gudstjänstlivet bekant och kändes som hemma. Senare har jag också officiellt anslutit mig till den anglikanska kyrkan. I Åbo förrättar jag tidvis anglikanska gudstjänster.”

Vad inspirerar i ekumeniken?

”Ekumeniken handlar om hur trovärdig vår kristna förkunnelse är. Jag upplever ibland att skillnaderna mellan kyrkorna liknar ett familjegräl som måste redas ut, så att vi verkligen kan kalla varandra systrar och bröder av hela hjärtat och bryta brödet tillsammans. De kristna borde vara en familj – om vi inte är det är något sönder.”

SUPPLEANTER

**Kyrkoherde,
prost vid Ekumeniska
patriarkatet
Markku Salminen**
Ortodoxa kyrka i Finland

**Representant för
Suomen
Vapaakristillinen
Neuvosto
(Finlands frikyrkliga
råd, red.övers.)
Jaakko Pihlajamäki**
Suomen Vapaakirkko

**Lektor i sociala
yrkesämnen,
diakon Luisa Tast**
*Evangelisk-lutherska
kyrkan i Finland*

**Pastor
Saara-Maria Jurva**
*Evangelisk-lutherska
kyrkan i Finland*

**Broder Gabriel
Salmela OP**
Katolska kyrkan i Finland

Pastor Jussi Luoma
*Evangelisk-lutherska
kyrkan i Finland*

**Föreningssekreterare
Annakaisa Onatsu**
*Ortodoxa kyrkan i Finland,
Ortodoxa
ungdomsförbundet*

**Representant för
Frikyrklig samverkan,
samfundsföreståndare
Peter Sjöblom**
*Finlands svenska
baptistsamfund*

Pastor Saija Kainulainen
Anglican Church in Finland

VILKEN STYRELSE?

Styrelsen utses för en treårsperiod bland representanter för medlemskyrkorna. I styrelsen ska finnas minst en medlem från den lutherska kyrkan, den ortodoxa kyrkan, den katolska kyrkan, ett samfund som representerar finskspråkig frikyrklighet samt ett samfund som representerar svenskspråkig frikyrklighet.

Kvällsgudstjänsten i Tammerfors domkyrka avslutades med en ekumenisk slutvälsignelse.

Stora samlingar vid generalförsamlingarna

Vårmötet ordnades i april som gäst hos den ortodoxa kyrkan i kulturcentret Sofia i Nordsjö i Helsingfors. Mötet valde enhälligt Laura Häkli till ny generalsekreterare. Vid höstmötet i Tammerfors diskuterades i sin tur Ekumeniska Rådet i Finlands framtidsplaner.

Ett av vårmötets viktigaste beslut var valet av ny generalsekreterare, då Mayvor Wärn-Rancken gick i pension efter sin femåriga mandatperiod. Till hennes efterträdare valdes politices magister Laura Häkli, som kom till Ekumeniska Rådet i Finland från posten som direktör för kommunikation och påverkansarbete vid Finska Missionssällskapet.

Vårmötet behandlade också föregående års verksamhetsberättelse, fastställde bokslutet och beviljade ansvarsfrihet för styrelsen och övriga ansvariga. Ekumeniska Rådet i Finlands bokslut för 2024 visade ett underskott på 9 572,40 euro.

Sektionernas representanter presenterade föregående års verksamhet, och man diskuterade bland annat hur tyngdpunkterna internationell ekumenik och globalt ansvar hade synt i arbetet.

Vid Ekumeniska Rådets vårseminarium behandlades temat kristen förföljelse. Under seminariet hölls expertanföranden och personliga vittnesbörd från Finland och

olika delar av världen. Huvudtalare var docent Risto Jukko (ev.-luth.), som belyste kristen förföljelse ur ett globalt och historiskt perspektiv samt dess betydelse för kristen identitet genom martyrskapet. Han lyfte också fram förföljelsens omfattning i vår tid.

Med kommentarinlägg deltog Jockum Krokfors (ev.-luth.), Miika Auvinen (ev.-luth.) och Minna Rasku (ort.), som arbetar med förföljda, samt erfarenhetstalaren, pastor Parvez Gill (angl.) från Pakistan. Bland annat lyftes brutala former av förföljelse fram, såsom tvångsäktenskap och våld på grund av religion. I paneldiskussionen diskuterades hur man kan stödja förföljda.

Seminariet konstaterade att kyrkorna kan verka ekumeniskt tillsammans för att stödja förföljda genom bön, gåvor och ökad medvetenhet. Organisationer bedriver också påverkansarbete gentemot beslutsfattare, och Finland anses ha goda möjligheter att verka i internationella nätverk för att minska förföljelse.

Höstmötet blickade framåt

Pingstförsamlingen i Tammerfors, den ortodoxa församlingen och den evangelisk-lutherska domkyrkoförsamlingen stod i november värdar för Ekumeniska Rådet i Finlands höstmöte. Mötet behandlade framtida målsättningar och godkände verksamhetsplanen för det kommande året, där man bland annat presenterade planer för att utveckla kommunikationen, start av en ny form av ekumenisk utbildning och en återupplivning av publikationsverksamheten.

Mötet fattade också beslut om att godkänna den nya organisationen Alfa Suomi som partnerorganisation i Ekumeniska rådet.

Arrangemangen sköttes av Tammerfors ekumeniska kommitté. De lokala församlingarna - friförsamlingen i Tammerfors (Tampereen vapaaseurakunta), de evangelisk-lutherska församlingarna, adventistförsamlingen, metodistförsamlingen, den ortodoxa församlingen, Heliga Korsets katolska församling, International Congregation of Christ the King (ICCK), Toivon Portti -församlingen och Frälsningsarméns Tammerforskår - ordnade en stämmingsfull kvällsgudstjänst i domkyrkan. Kvällen fortsatte med middag som ordnades av den evangelisk-lutherska kyrkliga samfälligheten och med samling i biskopsgården som gäst hos Ekumeniska Rådets vice ordförande, biskop Matti Repo.

Vid höstseminariet, som ordnades i Nikolaisalen i Tammerfors ortodoxa församling, behandlades arvet från kyrkomötet i Nicea. Seminariet gav en översikt av kyrkomötets historia i ljuset av aktuell forskning samt dess betydelse för dagens ekumenik och församlingsliv.

Universitetslektor Joonas Salminen från Östra Finlands universitet lyfte fram att kyrkomötet i Nicea inte uppfattades som en framgång i sin egen tid, trots att omkring 300 biskopar och kejsar Konstantin deltog. Många deltagare teg om mötet, och först senare teologer - särskilt i samband med kyrkomötet i Chalcedon år 451 - gav Nicea dess centrala ställning. Salminen betonade trosbekännelsens betydelse i att den lyfter fram tron

VILKEN GENERALFÖRSAMLING?

Ekumeniska Rådets generalförsamling är organisationens högsta beslutande organ och en viktig mötesplats där kyrkorna samlas kring samma bord för att diskutera aktuella ekumeniska frågor. Generalförsamlingen, som består av representanter utsedda av kyrkor och partnerorganisationer, sammanträder två gånger per år för att behandla stadgeenliga ärenden såsom verksamhetsplan, budget, verksamhetsberättelse och bokslut. I anslutning till mötena ordnas även program som bönestunder och seminarier.

BILD SUVI-TUULIA VAARA

Höstmötet hölls i Pingstkyrkan i Tammerfors och 59 mötesombud från SEN:s medlemskyrkor och partnersorganisationer deltog.

”Viktigt att verka som motkraft till splittrande krafter”

Den nya generalsekreteraren Laura Häkli inledde sitt arbete med att bekanta sig med medlemskåren genom konkret arbete i form av talkoveckor i Ekumeniska Rådets medlemskyrkor.

”Kristenheten är mer splittrad än någonsin, och skiljelinjerna går inte bara mellan kyrkorna utan också inom dem – och splittringen fördjupas ytterligare. I denna tid av motsättningar och ’cancelkultur’ kan det redan i sig vara radikalt att samarbeta med dem som tänker annorlunda. Ekumeniken är i sig själv, genom sin blotta existens, ett tecken på medlemskyrkornas och gemenskapernas strävan efter enhet och gemensamt vittnesbörd”, sade Häkli i sitt öppningsanförande vid höstmötet.

Höstmötet var hennes första generalförsamling i rollen som generalsekreterare, och i sitt hälsningsanförande betonade hon särskilt behovet av gemensamt arbete för kristen enhet.

”Det behövs genuint gemensamt arbete och tid. Ekumenisk dialog, uttalanden och att sitta vid samma bord är viktigt, men som bäst är ekumeniken ett gemensamt andligt liv – att be tillsammans, konkreta handlingar och leva ut en radikal kärlek till nästan, som syns i verkliga gärningar – och som vi kristna ska kännas igen på.”

Hon påminde också om att samarbetet måste byggas varje dag och att det utgår från att lära känna varandra, förtroende och vänskap. För att stärka detta bad hon om möjlighet att besöka alla medlemskyrkor under en vecka för att arbeta tillsammans och lyfta fram ekumeniska frågor – ett förslag som togs emot med entusiasm.

Under hösten 2025 hann Häkli arbeta inom den katolska kyrkan, delta i den ortodoxa kyrkans kyrkomöte och tjänstgöra en vecka inom Frälsningsarmén i Helsingfors. Erfarenheterna av talkoveckorna var positiva för alla parter.

”Jag har fått delta i det arbete som pågår i arbetsgemenskaperna, planera påverkansarbete, skriva artiklar, stötta kommunikation, lyfta fram ekumenik – men också koka kaffe, servera gröt och ordna evenemang. Jag har blivit imponerad av det fina arbete som görs i våra medlemskyrkor och av det varma mottagandet – och samtidigt har gemensamma utmaningar blivit tydliga, sådana som vi tillsammans kan arbeta med i rådet”, säger Häkli.

Efter kyrkobesöken är nyckelpersoner, arbetssätt och möjligheter väl kända, vilket underlättar samarbetet. Kyrkorundan och den nya generalsekreterarens start väckte också medialt intresse. Under hösten gav Häkli intervjuer eller skrev kolumner om ekumenik i ett tiotal olika tidningar och blev inbjuden som återkommande kolumnist i

Kotimaa och Seurakuntalainen. En radio- och podcastserie om kyrkorundan planeras också för Radio Dei, vilket gör kyrkorna och ekumeniken kända för nya målgrupper.

Laura Häkli tillträdde som generalsekreterare efter cirka sex år som direktör för kommunikation och påverkansarbete vid Finska Missionssällskapet. Tidigare har hon bland annat arbetat som direktör för påverkan och kommunikation vid paraplyorganisationen Fingo, som expert vid Sitra samt inom journalistik som reporter, redaktionssekreterare och chefredaktör i olika medier.

”En röd tråd i mitt arbetsliv har varit att arbeta i uppdrag där jag fått vara med och bygga en mer rättvis, hållbar och bättre värld utifrån kristna värderingar. Ekumeniska Rådet i Finland gör ett unikt och värdefullt arbete i att bygga gemenskap och samarbete mellan kyrkorna. Det är en stor ära att få bli en del av detta meningsfulla arbete”, sade Häkli.

Ekumeniska Rådets styrelseordförande, ärkebiskop Elia, hälsade den nya generalsekreteraren välkommen och uttryckte förtroende för att rådet kommer att ha nytta av hennes breda kompetens.

”Jag är övertygad om att hon har utmärkta förutsättningar att bygga samarbete mellan kyrkorna och främja kristen enhet i ett allt mer mångstämmigt samhälle. Generalsekreterarens roll som brobyggare är särskilt viktig just nu, och Häklis breda erfarenhet och förmåga att se helheten är precis de egenskaper som behövs i uppdraget.”

BILD SIRPA RYPPÖ

på en personlig Gud som blev människa för människans frälsning.

I seminariets andra del ledde Tomi Karttunen en ekumenisk paneldiskussion där sambandet mellan tro och praktik betonades. Paneldeltagarna pastor Antti Hietämäki (frik.), projektchef Minna Rasku (ort.), stiftskansler Alpo Penttinen (kat.) och pastor Vilma Niemi

(ev.-luth.) framhöll att den kristna tron ska synas i vardagen, i mission och i socialt arbete.

I sina avslutande ord påminde Ekumeniska Rådets styrelseordförande, ärkebiskop Elia, om de kristnas ansvar i samhället och betonade att evangeliet och trosbekännelsen förpliktar oss att verka för rättvisa och för vår nästa. •

REPRESENTANTER FÖR MEDLEMSKYRKORNA I EKUMENISKA RÅDET 2024–2026

ANGLICAN CHURCH IN FINLAND

Mika K.T. Pajunen
Ester Kamau

FINLANDS SVENSKA BAPTISTSAMFUND

Peter Sjöblom
Kjell Blomberg

FINLANDS SVENSKA METODISTKYRKA

Leif-Göte Björklund
Andreas Forsbäck

INTERNATIONAL EVANGELICAL CHURCH IN FINLAND

Samuel Vogel
Willem Hickey

KATOLSKA KYRKAN I FINLAND

Raimo Goyarrola
Alpo Penttinen
Sara Torvalds

MISSIONSKYRKAN I FINLAND

Henrik Nymalm
Markus Österlund

EVANGELISK-LUTHERSKA KYRKAN I FINLAND

Tapio Luoma
Matti Repo
Anne Heikkinen
Minnamari Helaseppä
Saara-Maria Jurva
Petra Kuivala
Tomi Karttunen
Eemil Kulju
Lasse Lindberg
Jussi Luoma
Eriikka Jankko
Pauli Juusela
Rami Niemi
Annika Hämäläinen

Luisa Tast
Kari Tiirola

SUOMEN METODISTIKIRKKO

Soile Kasi
Jori Brander

ORTODOXA KYRKAN I FINLAND

Ärkebiskop Elia
Metropolit Arseni
Risto Aikonen
Päivi Gynther
Maria Mountraki
Sirpa Okulov

Riikka Patrikainen
Minna Rasku
Andreas Salminen
Jaakko Vainio

FRÄLSNINGSARMÉN I FINLAND

Saga Lippo
Esa Nenonen
Tero Saajoranta

SUOMEN VAPAAKIRKKO

Tommi Koivunen
Hannu Vuorinen

OBSERVATÖRERS REPRESENTANTER 2024–2026

ADVENTSKYRKAN I FINLAND

Aimo Helminen

SUOMEN BAPTISTIKIRKKO

Jari Portaankorva

PINGSTKYRKAN I FINLAND

Kauko Uusila

YSTÄVIEN USKONNOLLINEN SEURA KVEEKARIT

Lari Junkkari

FINLANDS SVENSKA PINGSTMISSION

Vakant

PARTNERORGANISATIONERNAS REPRESENTANTER 2024–2026

FILANTROPIA

Milja Sarlin

HELSINGFORS DIAKONISSANSTALT

Sari Enkkelä

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS

Kalle Hiltunen

HILJAIUUDEEN YSTÄVÄT

Juha Tanska

KANSAN RAAMATTUSEURA

Kalle Virta

KIRKON ALAT

Paula Aaltonen

KYRKANS UTLANDSHJÄLP

Antti Laine

KULTTUURI- JA USKONTOFOORUMI FOKUS

Tuija Samila

MEDIALÄHETYS SANANSAATTAJAT

Mikko Matikainen

LASTEN JA NUORTEN KESKUS

Elo Saari

OCM - SUOMEN KONSTANTINUS YHDISTYS

Erkko Kajander

PARIKANNIEMISÄITIÖ

Teuvo V. Riikonen

PYHÄN HENRIKIN PYHIINVAELLUSYHDISTYS

Jouni Elomaa

SINAPINSIEMEN

Jussi Malkamäki

SININAUHALIITTO

Pekka Lund

SUOMEN CARITAS

Larissa Franz-Koivisto

FINLANDS KRISTLIGA FREDSRÖRELSE

Risto Pontela

FINLANDS KRISTLIGA STUDENFÖRBUND

Saara Alamäki

FINSKA MISSIONSSÄLLSKAPET

Suvimarja
Rannankari-Norjanen

FINSKA SJÖMANSKYRKAN

Jaakko Laasio

KRISTLIGA FÖRENINGEN AV UNGA MÄN

Vakant

KRISTLIGA FÖRENINGEN AV UNGA KVINNOR

Annina Laaksonen

FINSKA BIBELSÄLLSKAPET

Petri Merenlahti

WORLD VISION FINLAND

Vakant

TEMPELIHERRAIN RITARIKUNTA

Pertti Ruotsalo

TUOMASYHTEISÖ

Kati Pirttimaa

ARBETSGRUPPER 2025

EKUMENISK EXPERTARBETSGRUPP FÖR KYRKLIGT

FLYKTING- OCH ASYLARBETE Ulla Siirto (ev.-luth.), Peter Schiel (ort.), Pirjo Raunio (pingst), Timo Keskitalo (ev.-luth.) och Larissa Franz-Koivisto (kat.).

ARBETSGRUPP FÖR BÖNDAGEN

Tuomas Meurman (ev.-luth.), Mikael Sundqvist (ort.), Veli Lopenon (met.) och Pia Bengts (ev.-luth.).

EKONOMIARBETSGRUPPEN

Miika Ahola (angl.), Markus Österlund (mis.) och Minna Rasku (ort.).

I början av ansvarsveckan, den 19 oktober, samlades över trehundra representanter från olika kyrkor och kristna gemenskaper till Niceakonciliet 1700-årsjubileumsgudstjänst i Uspenskijkatedralen.

Credo-högtidsgudstjänsten samlade till bön över kyrkogränserna

En av det ekumeniska årets höjdpunkter upplevdes i Uspenskijkatedralen, där Ekumeniska Rådet i Finland ordnade en högtidsgudstjänst med anledning av 1700-årsjubileet av kyrkomötet i Nicea under temat *Credo – Jag tror*.

På den tredje söndagen i oktober samlades över trehundra representanter för olika kyrkor och kristna gemenskaper i Uspenskijkatedralen i Helsingfors till bön och tacksägelse för att fira den gemensamma trons rötter.

År 2025 uppmärksammades 1700-årsjubileet av det ekumeniska kyrkomötet i Nicea, sammankallat av kejsar Konstantin år 325. Mötets centrala betydelse ligger i att den kristna tron på Treenigheten formulerades i en gemensam trosbekännelse, den nicenska trosbekännelsen, som senare kompletterades vid kyrkomötet i Konstantinopel år 381.

Ett av de mest gripande ögonblicken under gudstjänsten var att få höra den ursprungliga trosbekännelsen läsas på grekiska.

Vid högtidsgudstjänsten deltog representanter från flera kyrkotraditioner, och även gudstjänstens upplägg och de olika uppgifter som fördelades speglade den ekumeniska mångfalden. Medverkade gjorde ärkebiskop Elia (ort.), biskop Matti Repo (ev.-luth.), emeritusbiskop

Teemu Sippo SCJ (kat.), distriktsföreståndare Soile Kasi (met.), samfundsledare Peter Sjöblom (bapt.), kyrkoherde Maria Obafemi-Onuigbo (angl.), verksamhetsledare Esko Matikainen (pingst), församlingsföreståndare Markus Österlund (mis.), Ekumeniska Rådets generalsekreterare Laura Häkli samt Ansvarsveckans koordinatör, distriktsföreståndare Sarah Tiainen (met.).

För musiken ansvarade Uspenskijkatedralens kör och Cappella Sanctae Mariae från S:t Marie katolska församling. Som försångare för psalmerna fungerade sakkunnig i kyrkomusik Teija Tuukkanen (ev.-luth.).

Eftersom högtidsgudstjänsten inföll under höstlovsveckan i huvudstadsregionen fanns en risk att många av de inbjudna inte skulle kunna delta. Inbjudan spreds därför denna gång ovanligt brett och delades bland annat ut i samband med matutdelning till mindre bemedlade. Till den ekumeniska festen deltog därför också många förstagångsbesökare.

Gudstjänsten kan även ses i efterhand på Helsingfors ortodoxa församlings [YouTube-kanal](#). •

”

SAGT VID
CREDO-HÖGTIDSGUDSTJÄNSTEN

”Vi har en gemensam tro, även om vi som kyrkor ännu inte är fullt förenade. Att uttala trosbekännelsen tillsammans är ändå ett tecken på viljan att gå mot enhet.”

BISKOP MATTI REPO (EV.-LUTH.)

”En av de viktigaste förändringarna som tron på Kristus och att identifiera mig med hans person har åstadkommit i mitt liv är hur jag förhåller mig till andra människor, både i allmänhet, men särskilt till dem som lider eller är fattiga. Det har blivit mycket viktigt för mig att försöka vara så mild och förstående som möjligt också mot människor som det vore lätt att irriteras på. Dessutom har Kristi hjärtas medkänsla och barmhärtighet mot de lidande och fattiga i evangeliet blivit en av de viktigaste egenskaper hos honom som jag velat lära mig att efterlikna.”

VITNESBÖRD AV NICO VILHUNEN (KAT.)

”Vårt finländska välfärdssamhälle håller på att krackelera, och samtidigt ser vi en oroande polarisering både i samhället och i kyrkorna. Vår uppgift är att bygga ett vi – också tillsammans med dem som tänker annorlunda.”

**FÖRSAMLINGFÖRESTÅDARE
MARKUS ÖSTERLUND (MIS.)**

BILD KHRYSTYNA MARTYNIUK

Kortfilmen Melu vann ungdomarnas Credo-konsttävling

Ungdomssektionen uppmuntrade unga att reflektera kring tro, ekumenik och arvet från Nicea genom att ordna en konsttävling, där 12 verk från olika delar av Finland deltog.

”S ektionen har glatt sig över det stora deltagarantalet och den höga nivån på bidragen. Tävligen gav fin synlighet åt jubileumsåret och ekumeniken också bland unga”, säger ungdomssektionens ordförande Vilma Niemi.

Den 18-åriga gymnasiestuderanden Bianca Bigovic från Kuopio vann tävlingen med sin kortfilm *Melu* (Oljud, red.övers.). Hon tillhör Kuopio ortodoxa församling, och den ortodoxa tron syns tydligt även i hennes verk.

”Jag inspirerades av möjligheten att ta ställning till ett aktuellt fenomen – sociala mediers och det ständiga brusets påverkan på människors verklighetsuppfattning”, berättar Bigovic.

Ljus- och videofotografering är en kär hobby för Bigovic. Hon har tidigare gjort en kortfilm och har tyckt om att filma och redigera ända sedan barndomen.

”Idén fick jag från egna erfarenheter. Sociala medier påverkar särskilt ungas sinne och verklighetsuppfattning. Det är så lätt att ta upp telefonen, sätta på en podcast eller tv så fort det blir tyst. Det har blivit så normalt att vi inte ens stannar upp och tänker på det längre”, reflekterar hon.

”Om det är något jag vill att människor ska ta med sig från mitt verk, så är det detta: mitt i allt brus och all underhållning – ge utrymme för stillhet och för Gud, för det verkliga livet”, sammanfattar hon.

Bigovic belönades med ett stipendium på 500 euro. Hedersomnämningen gick också till Joanna Laurinkari från Esbo för musikstycket *You're Not Alone* samt till Alina Siltala från Uleåborg för dikten *Uskon* (Jag tror, red.övers.). I tävlingsbidragen uppskattades särskilt ett personligt och fräscht grepp samt hur deltagarna lyckades uttrycka den kristna trons betydelse ur ett samtida perspektiv.

Bianca Bigovics kortfilm *Melu* kan ses på [YouTube på Ekumeniska Rådets kanal](#).

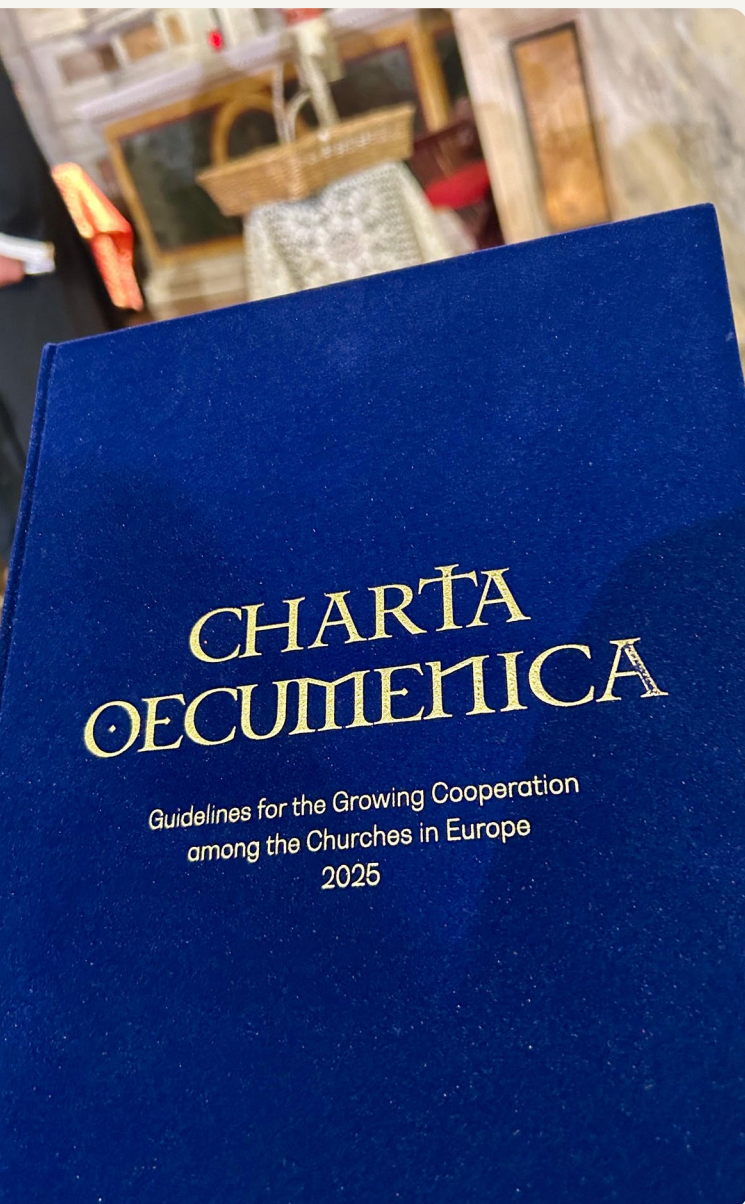
BILD SUVI-TUULIA VAARA

Charta Oecumenica – ett steg mot enhet

I november förra året togs ett historiskt steg mot kristen enhet i Rom, när det reviderade ekumeniska dokumentet Charta Oecumenica undertecknades. Dokumentet förenar den katolska kyrkan med protestantiska, ortodoxa, anglikanska och gammalkatolska kyrkor och fungerar som hörnsten för det europeiska ekumeniska samarbetet.

BILD LAURA HÄKLI

Symboliskt markerades detta inne i Tre Fontane-klosterkyrkan, grundad vid aposteln Paulus avrättningsplats, när ärkebiskop Gintaras Grušas, ordförande för Rådet för europeiska katolska biskopskonferenser (CCEE), och ärkebiskop Nikitas (ort.), ordförande för Konferensen för Europas kyrkor (CEC), undertecknade den reviderade Charta Oecumenica. Dokumentet fördjupar de olika kyrkornas åtagande för ekumenik – alltså kristnas gemenskap, dialog, sökande efter ömsesidig förståelse och gemensamt ansvar för Europas framtid.”

Våra kyrkor är kallade att vara ett tecken på enhet och hopp – inte bara i ord utan också i handling. Denna Charta ger oss verktyg att tillsammans möta krigets sår, tvångsflyttningar och etiska utmaningar med ny teknik. Den påminner oss om att gå ödmjukt, möta det förflutnas misslyckanden och skapa helande och försoning. Den uppmuntrar oss också att lyssna till ungas röst och ta dem med i forandet av framtiden. Vi är starkare när vi står tillsammans”, förklarade ärkebiskop Grušas.

Ärkebiskop Nikitas framhöll att den gemensamma revideringen är en viktig beredskap för kyrkornas och hela Europas nuvarande utmaningar:

”I ett splittrat och sekulariserat Europa uppmuntrar Charta oss att återupptäcka styrkan i vår gemenskap och brådskan i vårt uppdrag. Detta är vår ekumeniska kallelse – att inte bara tala om enhet, utan att leva ut den. Charta Oecumenica är en uppmaning att lyssna till sitt samvete och samarbeta.”

Revisionsarbetet inleddes 2022 och involverade ett brett spektrum av kyrkor och ekumeniska organisationer från Europa och utanför, även från Finland. Syftet med den omfattande och öppna remissrundan var att säkerställa att den nya texten tilltalar vår tids kristna gemenskaper och stärker kyrkornas gemensamma vittnesbörd.

”Den reviderade Charta Oecumenica svarar på dagens utmaningar och speglar Europas föränderliga

Ovan:
Ärkebiskop Gintaras Grušas (kat.)
och ärkebiskop Nikitas (ort.)
undertecknade det reviderade
ekumeniska dokumentet, Charta
Oecumenica, i november i Rom.

Nedan:
I samband med undertecknings-
ceremonin träffade representanter
för ekumeniska aktörer påven
Leo XIV i Vatikanen. På bilden hälsar
Laura Häkli från Ekumeniska
Rådet i Finland på påven.

BILD LAURA HÄKLI

BILD VATICAN MEDIA

samhälls- och andliga verklighet. Den betonar kyrkornas gemenskap, fredsbyggande och gemensamma handlingar för Europas bästa”, säger Laura Häkli, generalsekreterare för Ekumeniska Rådet i Finland och deltagare vid undertecknandet.

Den ursprungliga Charta Oecumenica, undertecknad 2001, har tjänat som grunddokument för ekumeniskt samarbete i hela Europa. Den reviderade versionen behandlar angelägna frågor i dagens värld, såsom fred och försoning, kyrkornas arbete med migranter och flyktingar, relationer till judiska och muslimska gemenskaper samt värnandet av skapelsen. Dokumentet erbjuder också kristen reflektion över till exempel etiska frågor kring artificiell intelligens och stärker ungas roll i kyrkan. Fokus ligger på att stärka en enad, medkännande, ansvarstagande och rättvis kristen röst i offentligheten.

Charta Oecumenica har ingen juridisk eller dogmatisk auktoritet, men förbinder kyrkor moraliskt och andligt, samtidigt som det ger frihet att tillämpa dokumentet på ett sätt som passar den egna församlingen. Kyrkor uppmanas att integrera Charta i sina gudstjänster, teologiska utbildning, ekumeniska dialoger och gemenskapsliv. Dokumentet är avsett att vara en levande resurs som främjar ekumeniskt samarbete och ett gemensamt uppdrag – från gräsrotsnivå till hela Europa.

Påven Leo XIV bekräftade dokumentets anda och erkände Charta Oecumenica som ett tecken på kyrkornas engagemang för ekumenik. Han betonade att det är ett vittnesbörd om europeiska kyrkors vilja att se historien genom Kristi ögon och uppmanade till förtröstan på den Helige Ande i det fortsatta arbetet.

”En av de mest betydelsefulla prestationerna med Chartas revidering är den gemensamma förståelsen för dagens utmaningar och de prioriteringar som behövs för kontinentens framtid, samtidigt som en stark tro på evangeliets betydelse bibehålls”, konstaterade påven.

Tomi Karttunen, ledande sakkunnig vid Evangelisk-lutherska kyrkan, ser dokumentet som ett stöd för praktisk ekumenik och kyrkornas gemensamma påverkan i Europa:

”Charta Oecumenica är framför allt ett praktiskt uttryck för vad sökandet efter synlig enhet och kyrkors samarbete kan vara i Europa idag. Den uppmanar att ta kallelsen till samarbete på allvar. Dess utgångspunkt är att främja synlig enhet och överskrida splittringar.”

Läs hela [Charta Oecumenica på Ekumeniska Rådets webbplats](#). •

Vid mötet mellan kyrkoledarna och undervisningsminister Anders Adlercreutz diskuterades bland annat kyrkornas sociala arbete och deras betydelse i kristider.

Kyrkoledare träffade minister Adlercreutz – samtal om religionsfrihet och fastighetsskatt

Kontakter med beslutsfattare i aktuella och viktiga frågor för kyrkorna hör till påverkansarbetet inom Ekumeniska Rådet i Finland. I januari träffade kyrkoledare undervisningsminister Anders Adlercreutz, som också ansvarar för kyrkliga frågor i regeringen.

Vid mötet mellan kyrkoledarna och Adlercreutz lyftes den likvärdiga behandlingen av religiösa samfund fram, särskilt i fråga om fastighetsbeskattning. Byggnader som ägs av religiösa samfund beskattas strängare än församlingsbyggnader som drivs i föreningsform, vilket särskilt försvårar verksamhetsförutsättningarna för de minsta samfundet.

Kyrkoherden i S:t Henriks katedralsförsamling, stiftets generalvikarie fader Jean Claude Kabeza, berättade om katolska kyrkans sociala arbete bland invandrare och flyktingar. Ungefär hälften av kyrkans medlemmar är födda utanför Finland, och kyrkan erbjuder dem hjälp och stöd, särskilt efter svåra erfarenheter. Fader Jean

Claude uttryckte en önskan om ett tätare samarbete mellan myndigheter och kyrkor samt om ekonomiskt stöd för kyrkornas integrationsarbete.

Generalsekreterare Mayvor Wärm-Rancken betonade kyrkornas betydelse i kristider, då de erbjuder psykiskt, andligt och materiellt stöd. Hon uppmanade till ett närmare samarbete på både kommunal och statlig nivå, så att kyrkornas resurser bättre kan tas till vara som ett stöd för samhället.

Ordföranden för Suomen vapaakristillinen neuvosto, Kauko Uusila, tackade staten för att religionsfriheten förverkligas och för möjligheten att delta i den offentliga debatten. •

President Stubb utlyste ekumeniska bönedagar för 2025

Republikens president Alexander Stubb utfärdade en proklamation om två ekumeniska bönedagar för år 2025. I proklamationen betonades trons betydelse som en kraftkälla som förenar människor och kulturer samt bygger förtroende och fred. De nationella ekumeniska bönedagarna infaller under böneveckan för kristen enhet den 18 januari och under den ekumeniska ansvarsveckan den 24 oktober och uppmanar kristna att be och verka för rättvisa och försoning.

Plakat

om två ekumeniska böndagar år 2025

”Tror du detta?”

Johannes 11:26

Böneveckan och ansvarsveckan för samman viktiga teman i anknytning till religioner, fred, mänskliga rättigheter och rättvisa. Böndagarna under ekumeniska böneveckan den 18 januari och under ekumeniska ansvarsveckan den 24 oktober påminner oss om de här frågorna.

Temat under årets bönevecka är uppmuntrande och ställer oss alla frågan: ”Tror du detta?” Det påminner oss om att tro i bästa fall kan vara en resurs som förenar och bygger broar mellan olika kulturer och människor. Vi kan ha olika åsikter, men vi kommer bäst överens om vi samtalar med varandra, om vi lyssnar och bygger upp förtroende.

Fred, mänskliga rättigheter och rättvisa är grundläggande värden som vi måste värna om. De är grundpelare i vårt samhälle, där varje människa är värdefull. Kärlek till vår nästa bygger på samarbete, omsorg och ömsesidig respekt. De värderingarna är närvarande i kyrkligt arbete, vare sig det gäller ungdomsarbete, utlandshjälp eller diakoni.

Vårt samhälle behöver gemenskaper som håller fast vid fredsarbetet även i svåra tider. När människor slår samman sina resurser kan de uppnå mycket, inte bara här hemma utan även globalt. Låt oss alltså bygga en bättre och med fredlig värld tillsammans.

Helsingfors 24 / 10 /2024

Republikens president

Alexander Stubb

Böneveckan hämtade inspiration från Niceas arv

Under böneveckan för kristen enhet ordnade församlingar korsvandringar, samtalstillfällen, bönestunder och många slags möten. Veckan berikade bönelivet, vårdade den ekumeniska gemenskapen och stärkte den ömsesidiga förståelsen mellan kristna.

Atta dagar av bön för enhet firas årligen vid samma tid, den 18–25 januari. Den ekumeniska böneveckan är en internationell bönerörelse som är välkänd både hos oss och internationellt, och den har firats i över hundra år.

År 2025 firades böneveckan under temat *Tror du detta?* (Joh. 11:26) i jubileumsårets anda med anknytning till Nicea. Materialet för böneveckan hade utarbetats av bröderna och systrarna i kommuniteten i Bose i norra Italien och publicerades i samarbete med Påvliga rådet för främjande av kristen enhet och Kyrkornas världsråd. Den finska översättningen gjordes av Mika K. T. Pajunen (angl.), och den svenska översättningen gjordes av Sveriges Kristna Råd.

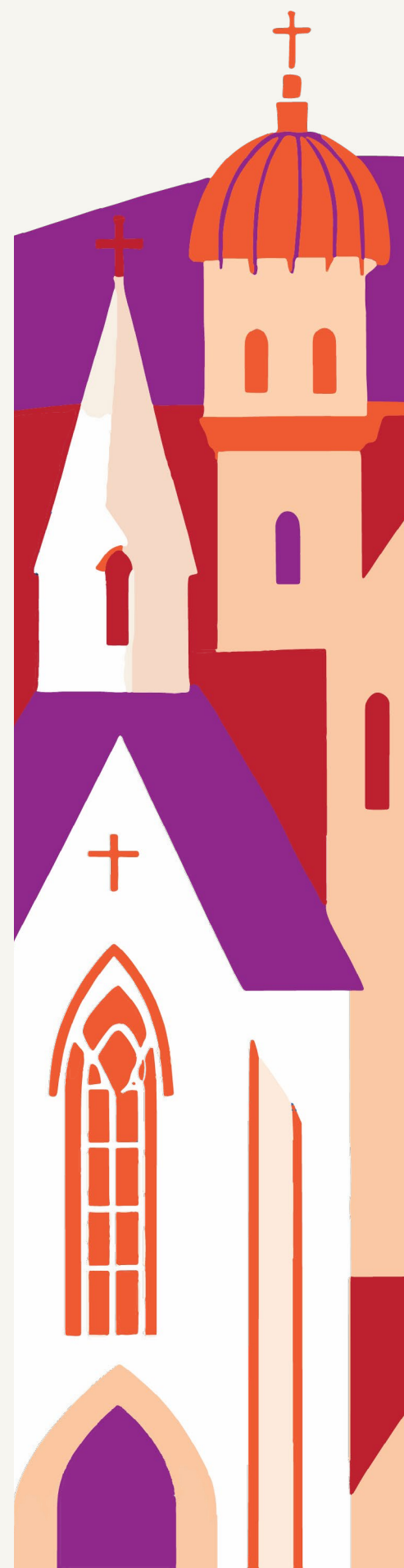
Bosekommunitetens livsform fungerade som förebild för böneveckan: klostret förenar östlig och västlig kristen tradition, och bröder och systrar lever i ett gemensamt liv präglad av bön och arbete, med fokus på det väsentliga – tron och livet i Kristus. Kommuniteten samlas tre gånger dagligen till bön, där psalmer, bibeltexter och patristiska texter vägleder deltagarna.

Församlingarna har frihet att genomföra böneveckan på det sätt som passar dem, och på många orter finns egna lokala traditioner. På flera håll ordnades till exempel korsvandringar mellan olika kyrkor, gemensamma samtalstillfällen, ekumeniska bönestunder och olika former av möten mellan församlingar. •

BILD TARJA SUOMALAINEN

På böndagen för kristen enhet den 18 januari ordnade Helsingfors ekumeniska kommitté öppningen av böneveckan i Helsingfors Saalem-församling

Ekumeniska ansvarsveckan – En tro utan gärningar är död

Ansvarsveckan inspirerade församlingar och enskilda församlingsmedlemmar att leva ut sin tro i vardagen – genom både små och stora goda gärningar.

Ansvarsveckan firades i oktober med temat *En tro utan gärningar är död* som en del av Ekumeniska Rådet i Finlands årstema *Credo*. Som biblisk utgångspunkt för temat användes Jakobsbrevets andra kapitel (2:14–26), där det betonas att tro inte bara handlar om ord eller bekännelse, utan visar sig i handling. Ansvarsveckan inbjöd till reflektion kring det kristna ansvaret – från individens val till samhälleliga strukturer och omsorgen om skapelsen.

Överstelöjtnant Saga Lippo från Frälsningsarmén knöt i sin hälsning ansvaret till arvet från de tio budorden. Särskilt tolkningen av sabbatsbudet lyfte fram ansvaret för andras vila och välbefinnande: barns, arbetstagares, främlingars och djurs rättigheter.

”I de tio budorden finns många viktiga principer om rättvisa inskrivna. (Sabbats)budet påminner oss inte bara om att behandla andra människor rättvist, utan också om att ta hand om skapelsen. Det är ju i grunden också vad Ansvarsveckan handlar om”, skrev Lippo.

Ekumeniska ansvarsveckan genomfördes som en gemensam kampanj mellan olika kyrkosamfund i samarbete med Ekumeniska Rådet i Finlands sektioner, partnerorganisationer och andra aktörer. Under kampanjen ordnades gudstjänster, andakter och andra evenemang runt om i Finland.

I Karleby ordnade fem församlingar en ekumenisk dag med temat *Hopp för unga och förföljda*, där man tog upp ungas psykiska hälsa och situationen för förföljda kristna i världen. Dagen innehöll expertanföranden och en välgörenhetskonsert tillsammans med kvartetten SoulWhat?, vars intäkter gick till arbete för ungas psykiska hälsa och stöd till förföljda kristna.

Ansvarsveckan uppmuntrade också unga och unga vuxna att delta i planeringen av material och evenemang. I samarbete med Finlands Kristliga Studentförbund togs materialet *Framtiden är full av hopp* fram för en ungdomskväll, där Dialogpausdiskussion, bibelreflektion och kreativt skapande kombinerades. Även Ekumeniska Rådet i Finlands ungdomssektion ordnade ett ekumeniskt veckoslut i Joensuu under Ansvarsveckan.

Ansvarsveckans verksamhetsmaterial och idébank erbjöd konkreta sätt att göra gott. Ett exempel var en idé från RESA-forumet om gemensamma talkon på begravningsplatser, där människor med olika livsåskådningar tillsammans vårdar gravgårdar och samtidigt stärker gemenskapen. Andra tips var till exempel blodgivning och att hjälpa en granne, till exempel med att handla eller städa. ●

**SEASON OF
CREATION**

Skapelsetid

Skapelsetiden är en årlig internationell ekumenisk böneperiod för skapelsen som firas 1.9–4.10. År 2025 var temat *Fred med skapelsen*, vilket betonade ett aktivt, bibliskt hopp som tar sig uttryck i bön, handling och försoning med Skaparen och skapelsen.

Som biblisk utgångspunkt användes Jesajas vision om fred och rättfärdighet (Jes. 32:14–18), där freden beskrivs som rättfärdighetens frukt och ett gemensamt ansvar för skapelsens framtid. Som symbol användes fredens trädgård samt en duva med en olivkvist – tecken på hopp, fred och nytt liv.

BILD: SUVI-TUULIA / VARA

Seminarier om internationella studerandes svåra situation samlade representanter från utbildningsinstitutioner, myndigheter och kyrkor för att kartlägga problem och söka lösningar.

Seminarieret sökte lösningar på studerandes utsatta situation

En av årets viktiga diskussionsöppningar var när expertarbetsgruppen för kyrkligt flykting- och asylarbete beslutade att ta sig an den oro som väckts inom kyrkorna kring internationella studerandes situation. Seminarieret som ordnades av Ekumeniska Rådet förde som en av de första samman representanter för läroanstalter, myndigheter och kyrkliga aktörer för att kartlägga bristerna i systemet och situationens allvar.

Seminarieret, som genomfördes i samarbete mellan Ekumeniska Rådet och Kyrkostyrelsen i Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland, var ett av årets mest uppmärksammade evenemang och samlade över 300 deltagare i Helsingfors och via distansförbindelse.

Kyrkorna har genom sitt diakonala arbete, sitt biståndsarbete och sitt andliga stöd en exceptionell kontaktyta till internationella studerandes vardag.

”De befinner sig just nu i den mest utsatta situationen i vårt land, eftersom de inte har rätt till sociala förmåner. När arbetsläget har försämrats har möjligheterna att finansiera studierna genom arbete inte förverkligats. Därför har de tvingats ställa sig i matutdelningsköer och ta del av annan välgörenhet. Det finns också en risk att människor i desperation hamnar i svartarbete och blir utnyttjade. Nu behövs ansvarstagande både från läroanstalter och beslutsfattare”, sade Ulla Siirto, sakkunnig vid Kyrkostyrelsen i Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland och medlem i arbetsgruppen.

Generalsekreterare Mayvor Wärn-Rancken betonade att internationella studerande berikar det finländ-

ska samhället, men stöter ofta på byråkrati, ekonomiska svårigheter och diskriminering. Representanter för läroanstalter lyfte fram praxis kring studentrekrytering, etiska principer och globala trender samt betonade vikten av ansvarsfull kommunikation.

Studerandes vardag behandlades konkret i ett anförande av studentpräst Sonja Jakobsson. Sysselsättning upplevdes som en allvarlig utmaning, och att förmedla realistisk information redan före ankomsten till Finland ansågs vara av största vikt. Från Tammerfors framkom till exempel att behovet av stöd bland studerande har ökat under de senaste åren, och att staden har inlett samarbete mellan olika aktörer.

I samband med seminarieret publicerades ett upprop från kyrkoledare med rubriken [Internationella studerande behöver sanningsenlig information och stöd](#). Där betonades att stödet till internationella studerande kräver ett helhetsbetonat samarbete mellan läroanstalter, myndigheter, städer och kyrkor. Att hjälpa de studerande som redan befinner sig i landet kan inte lämnas enbart på kyrkornas och organisationernas ansvar, utan är en uppgift för hela samhället. •

Inhemsk och internationella kontakter

Religionernas samarbete i Finland, RESA-forumet, är en samarbetsorganisation mellan olika religioner som representerar åtta samfund. Forumets grundande medlemmar är Centralrådet för Finlands judiska församlingar, Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland, Ekumeniska Rådet i Finland samt Finlands islamiska samfund. Övriga medlemsorganisationer är Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga i Finland, Finlands Buddhistiska Union (SBU) samt Finlands Hindu Forum. Bahá'í-samfundet i Finland anslöt sig som observatörsmedlem år 2024 och Ahmadiyya Muslim Jamaat Finland år 2025. Ekumeniska Rådet i Finland representerades i forumets styrelse under vårterminen av ordförande Heikki Huttunen och under höstterminen av Laura Häkli som ordinarie medlem samt Teemu Toivonen som suppleant. Mot slutet av året tillsatte Ekumeniska rådets styrelse dessutom en arbetsgrupp för religionsdialog för att stödja kristnas dialog med andra trossamfund.

Från Finland är Evangelisk-lutherska kyrkan, den ortodoxa kyrkan och Ekumeniska rådet i Finland medlemmar i **Kyrkornas kommission för migranter i Europa (Churches' Commission for Migrants in Europe, CCME)**. Som gemensam representant för Finland och de nordiska ekumeniska aktörerna i CCME:s styrelse fungerar sakkunniga Ulla Siirto från Kyrkostyrelsen inom Evangelisk-lutherska kyrkan. Ekumeniska Rådet representerades av Larissa Franz-Koivisto (kat.).

Konferensen för europeiska kyrkor (KEK) är ett ekumeniskt samarbetsorgan för protestantiska, lutherska, ortodoxa och anglikanska kyrkor med omkring 125 medlemskyrkor i Europa. Konferensen verkar för kyrkornas enhet, fred och mänskliga rättigheter i Europa. Från Finland är Evangelisk-lutherska kyrkan medlem, representerad av Pamela Slotte, samt den ortodoxa kyrkan, representerad av Maria Mountraki. Ekumeniska Rådet i Finland är observatörsmedlem i organisationen.

Kyrkornas världsråd (KVR) är ett internationellt samarbetsorgan för kristna kyrkor som omfattar närmare 350 kyrkor. Finland representeras i centralkommittén av ärkebiskop Tapio Luoma (medlem, ev.-luth.), Maria Mountraki (medlem, ort.) och Siiri Klubb (ungdomsrådgivare, ort.). I Faith & Order-kommissionen representeras Finland av Jelisei Heikkilä (medlem, ort.) och Tomi Karttunen (rådgivare, ev.-luth.). I kommissionen för utbildning och fostran deltar Vilma Niemi (medlem, ev.-luth.), i kommissionen för internationella frågor Hanna Ojanen (medlem, ev.-luth.) och i kommissionen för världsmission och evangelisation Riina Nguyen (medlem, ort.).

Ekumeniska ungdomsrådet i Europa (EYCE) arbetar för att utveckla samarbetsformer för unga inom olika kristna samfund. Ekumeniska Rådet representerades vid generalförsamlingen under våren av Samu-Ville Toivonen och under hösten av Dard Meer. Styrelsemedlemmarna Saara Alamäki och Aino Vihonen-Murtojärvi avgick, och Antti Järvinieniemi (ev.-luth.) valdes in som ny styrelsemedlem.

I **Svenska Bibelsällskapet** representerar Ekumeniska Rådet i Finland den finlandssvenska kristenheten. Som rådets representant i styrelsen fungerade notarie Linus Stråhlman (ev.-luth.) med Leif-Göte Björklund (met.) som suppleant.

Nordic Ecumenical Green Network är ett nätverk för ekumeniska klimat- och hållbarhetskoordinatorer i Norden, där Ekumeniska Rådet i Finland representeras av Ansvarsveckans koordinator.

Anställda vid kyrkornas råd i Norden och Estland samlades till sitt årliga möte i januari i Höör i Sverige. Från Finland deltog generalsekreterare Mayvor Wärn-Rancken samt koordinatorena Sarah Tiainen och Tarja Suomalainen. I augusti representerade ärkebiskop Elia Rådet i Sverige vid en internationell fest, som hölls till minne av det ekumeniska mötet i Stockholm år 1925. Mötet blev startskottet för den moderna ekumeniska rörelsen, som kom att bli världsomspännande. ●

Ekumenisk missionshelg

En gemensam ekumenisk missionshelgen firas den andra söndagen i oktober, från lördag till söndag. Då ber församlingar på samma ort för varandras missionsarbete och kan till exempel bjuda in varandras missionsarbetare till sina samlingar för att dela tankar och erfarenheter från missionsfältet. På så sätt kan kristna lära sig att förstå och respektera varandras arbete samt stärka det gemensamma kristna vittnesbördet, ”för att världen ska tro”.

Ekumeniska Rådet i Finland tar tillsammans med Finlands missionsråd, Frikyrkliga rådet i Finland och Katolska kyrkan fram bibelkommentarer och böner för firandet av missionshelgen. I arbetsgruppen ingick Ville Auvinen (FMR, ev.-luth.), Aimo Helminen (SVK, adv.), Marko Pitkäniemi (ERF, kat.) samt fader Tapio Rautamäki (ERF, ort.).

Förälska dig i Bibeln

Temadagen *Förälska dig i Bibeln* uppmärksammas årligen den 21 januari. Syftet är att lyfta fram Bibelns betydelse som kristnas och församlingarnas centrala bok samt att uppmuntra till ett aktivt liv med Bibeln – att läsa den och använda den på mångsidiga sätt. Församlingar och gemenskaper uppmuntras att lyfta fram ett aktivt bruk av Bibeln antingen den 21 januari eller vid någon annan tidpunkt under böneveckan för kristen enhet.

Mer information:

rakasturaamattuun.fi

Utmärkelsen Ekumenisk gärning till Agapemåltid i Toijala

Utmärkelsen Ekumenisk gärning tilldelades Agapemåltiden som ordnas av Akaa evangelisk-lutherska församling, Tammerfors ortodoxa församling samt de lokala pingst- och adventistförsamlingarna.

Agapemåltiden är ett möte kring matbordet där medlemmar från olika församlingar samlas efter sina söndagsgudstjänster till en gemensam måltid. Antalet deltagare har årligen varit omkring hundra.

Kyrkoherde emerita Sari Lindström från Akaa lutherska församling var med och startade traditionen med Agapemåltiden och beskriver dess början så här:

”Vi träffades i samband med böneveckan för kristen enhet. Då konstaterade vi att det vore bra att lära känna varandra så att vi kan känna igen varandra, hälsa glatt och veta att vi står på samma sida. Vi kan till och med söka trygghet hos varandra, tala väl om varandra och hjälpa varandra på olika sätt. Och så kom vi på att vi kan äta tillsammans.”

Ordet *agape* är grekiska och betyder fullkomlig, godmodlig kärlek. Traditionen med agapemåltider har sina rötter i den tidiga kristna kyrkan. I Bibeln berättas hur de första kristna samlades i hemmen för att äta tillsammans – måltider som förde samman både rika och fattiga och byggde gemenskap i praktiken.

Lindströms efterträdare, kyrkoherde Leena Sorsa, säger att utmärkelsen känns uppmanande:

”Glädjen över den gemensamma tron bär oss. En långvarig tradition kräver förstas arrangemang, men det

VAD ÄR UTMÄRKELSEN?

Utmärkelsen Ekumenisk gärning lyfter fram ett ekumeniskt initiativ eller verksamhetsform som stärker den ekumeniska hållningen och för arbetet vidare mot Kristi kyrkas synliga enhet. Utmärkelsen delades ut första gången år 2011.

gemensamma ansvaret och engagemanget kring Agapemåltiden är starkt berörande. Vi står fortfarande på samma sida, förenade i tron på Kristus. Än i dag kan vi tala väl om varandra och visa varandra respekt.”

I motiveringen framhöll Ekumeniska Rådet i Finlands styrelse att evenemanget är ett utmärkt exempel på ekumeniskt arbete som för samman församlingsmedlemmar. Det handlar om ett långsiktigt samarbete – år 2025 samlades man redan för tjugonde gången till gemensam måltid. •

BILD SUVI-TUULIA VAARA

Ekumeniska Rådet i Finlands styrelseordförande, ärkebiskop Elia från Ortodoxa kyrkan i Finland, och generalsekreterare Mayvor Wärn-Rancken överlämnade utmärkelsen till arrangörerna av Agapemåltiden i samband med vårmötet i april i Helsingfors. Utmärkelsen togs emot av Leena Sorsa, Pasi Kylmä, Mirjami Lyytikäinen och Tuulikki Moision från Akaa lutherska församling, Martta Klemetti-Hyvärinen och Markku Kyrölä från Toijala adventistförsamling samt Maria-Liisa Järvinen från Akaa pingstförsamling.

På pilgrimsfärd till Nicea och Konstantinopel

Ekumeniska Rådet i Finlands studie- och pilgrimsresa i spåren av kyrkomötena i Nicea och Konstantinopel gav deltagarna en unik möjlighet att fördjupa sin ekumeniska förståelse, ta del av kristendomens historia och be tillsammans på platser där den kristna tron har formats i över 1700 år.

Med anledning av 1700-årsjubileet av Nicea ordnade Ekumeniska Rådet i Finland i maj en resa till Istanbul och İzniktrakten, där de ekumeniska kyrkomötena i Nicea, Konstantinopel och Chalcedon hölls under 300- och 400-talen. Deltagarna representerade katolska, ortodoxa, lutherska, metodist- samt missionskyrkan. Programmet omfattade besök vid historiska platser och kyrkor, gemensamma gudstjänster och bön samt möten med lokala kristna.

Reseledare var Emil Anton samt biskop Raimo Goyarola från katolska kyrkan och fader Heikki Huttunen från ortodoxa kyrkan.

I Istanbul besökte gruppen ekumeniska patriarkatets katedral Meryem Ana och deltog i en finskspråkig katolsk mässa i kryptan i S:t Antonius kyrka. Under de följande dagarna bekantade sig pilgrimerna med stadens viktigaste sevärdheter, såsom Hippodromen, Blå moskén och Hagia Irene-kyrkan. Deltagandet i en ortodox bönestund i Hagia Kiryaki och besöket i kyrkan tillägnad de heliga Sergios och Bakchos fördjupade förståelsen för den by-

santinska kyrkotraditionen.

Resan behandlade även teman som koncilierna i Efesos och Chalkedon, de orientaliska kyrkorna, Konstantinopels andra och tredje koncilier samt den romersk-katolska traditionen i Istanbul. Gruppen besökte Chalcedon, där man bekantade sig med Heliga Treenighetens kyrka, S:t Eufemias kyrka samt armeniska apostoliska och katolska kyrkor. Under veckan deltog gruppen också i en metodistisk pilgrimsmässa och fick ta del av Bibelsällskapets arbete i Turkiet till stöd för kristna minoriteter.

Resan omfattade även besök i Hagia Sofia och i ruinerna av basilikan i Nicea, där det världshistoriskt betydelsefulla kyrkomötet hölls.

På söndagen deltog pilgrimerna i ekumeniska patriarkatets liturgi i S:t Georgios katedral. Resan kulminerade i ett historiskt möte med Konstantinopels ekumeniska patriark Bartolomeos. ●

Gemensamt arbete i sektionerna

I rådet verkar sju sektioner, där medlemmarnas sakkunniga bidrar till det ekumeniska arbetet inom sina kompetensområden och nätverk. Genom sektionerna möttes kyrkor och samarbetsorganisationer i samtal och formade en gemensam syn på vad det innebär att vara kristen i vår tid.

SEKTIONEN FÖR LOKALEKUMENIK

Böneveckan för kristen enhet inleddes den 18 januari och uppmärksammades för första gången med fokus på Herrens bön. På initiativ av sektionen för lokalekumenik uppmuntrades församlingar att be Herrens bön tillsammans, samtidigt och i en ekumenisk formulering. Sektionen ordnade också det lokala ekumeniska forumet (Paikallisekumeeninen foorumi, Pafo) och arbetade för att främja den lokala ekumeniken.

Höjdpunkten i sektionens arbete var det lokala ekumeniska forumet, som denna gång samlade ekumeniskt intresserade i Uleåborg. Under dagen fick deltagarna särskilt ta del av hur ekumeniska gudstjänster firas i Uleåborg, och med anledning av jubileumsåret fördjupade man sig i betydelsen av kyrkomötet i Nicea under ledning av docent Tomi Karttunen (ev.-luth.).

Det som särskilt kännetecknar ekumeniken i Uleåborg är de regelbundna ekumeniska gudstjänsterna, som under tre decennier har firats en gång i månaden i de lutherska, ortodoxa och katolska församlingarnas kyrkor, med församlingarna turvis som värdar.

”Även om ekumeniska möten förekom redan tidigare, anses den nuvarande ekumeniken i Uleåborg ha fått sin början på påsken 1985, då biskop Olavi och metropolit Leo firade påsk tillsammans i den ortodoxa katedralen i Uleåborg och i Heinätori församlingshem. Händelsen fick nationell uppmärksamhet i medierna och ledde till evenemang under böneveckan för kristen enhet samt till seminarier under fastetiden”, berättade prost Veijo Koivula när han beskrev utvecklingen av ekumeniken i Uleåborg. Sedan 1998 har ekumeniska Ordets gudstjänster firats varje månad i Uleåborg.

Kyrkoherde Matthew Azzopardi från den katolska församlingen Heliga familjen i Nasaret konstaterade att det

SEKTIONEN FÖR LOKALEKUMENIK

Sektionen för lokalekumenik är ett diskussionsforum för representanter för rådets medlemsorganisationer. Medlemmarna utses av medlemskåren från olika delar av Finland. Sektionens uppgift är att årligen arrangera det lokala ekumeniska forumet (Pafo) i samarbete med kansliet, lokala församlingar och andra aktörer. Målet är att stärka den lokala ekumeniken, där den ekumeniska böneveckan för kristen enhet och arbetet för att öka dess synlighet har en central roll. Sektionen vill uppmuntra till lokal ekumenisk verksamhet i församlingarnas vardag och fest.

som katolik i Finland inte går att undvika att vara ekumenisk – det är en hjärtesak:

”Guds ord har brutit ner murar och svarat på Jesu bön om de kristnas enhet. Särskilt glädjande har varit att allt fler unga deltar.”

SEKTIONENS MEDLEMMAR

Som ordförande för sektionen fungerade under vårperioden pastor Jukka Hiltunen (met.) och under höstperioden sekreterare för biskopsmötet Anna-Kaisa Inkala (ev.-luth.). Som sekreterare fungerade chef för centralregistret, pastor Hanna Lehto (ev.-luth.). Övriga medlemmar var kyrkoherde Arto Penttinen (ev.-luth.), utbildare, pastor Henri Järvinen (ev.-luth.), kyrkoherde Kaarlo Saarento (ort.), ledande pastor Antti Hietamäki (frikyrklig), kyrkoherde Jean Claude Kabeza (kat.), sektionsledare Atte Helminen (adv.), sekreterare för ungdoms- och internationellt arbete Raisa Jarkkola (Herättäjä-Yhdistys), major Toni Penttinen (Frälsningsarmén), universitetslärare Teemu Toivonen (Kultur- och religionsforum FOKUS), Katia Orellana (Caritas Finland), Matti Turunen (Finlands kristliga freds rörelse), prost Soili Juntumaa (Sinapinsiemen) och Tiina-Susanna Hirvonen (Sinapinsiemen).

SEKTIONEN FÖR FOSTRAN

Under året deltog sektionens medlemmar i ett flertal evenemang och arbetsgrupper. Den viktigaste var den utvecklingsgrupp vid Utbildningsstyrelsen som arbetar med reformen av läroämnena i livsåskådning och religion.

Verksamhetsåret kulminerade i Luciafirandet, som traditionsenligt samlade ett brett nätverk av samarbetspartner på Luciadagens afton den 12 december. Först deltog man i aftongudstjänsten som ordnades av Heliga Lucias Gemenskap i Helsingfors ortodoxa församling i Hemkyrkan, där ärkebiskop Elia krönte årets Lucia, Venny Ekroos.

Under året deltog sektionens medlemmar i många arbetsgrupper och evenemang. Osmo Vartiainen medverkade i Esbos samarbetsdag för småbarnspedagogik och skola, *Vid ett gemensamt bord* (Yhteisen pöydän ääressä), som särskilt riktade sig till barn i förskoleåldern.

Leena Väyrynen-Si var med och ordnade utbildning för ansvariga inom ryskspråkigt arbete i huvudstadsregionens församlingar tillsammans med Finlands bibliodramaförening.

Sektionen deltog också i uppdateringen av broschyren *Församlingen som samarbetspartner* (Kumpanuuden korit) för anställda och studerande i evangelisk-lutherska kyrkan, i samarbete med olika tros- och livsåskådningssamfund.

Dessutom deltog Tuula Vinko och Sirpa Okulov i den utvecklingsgrupp som vid Utbildningsstyrelsen arbetade med reformen av läroämnena i livsåskådning.

Raili Keränen-Pantsu deltog i styrgruppen för FN:s internationella vecka för interreligiös och interkulturell

SEKTIONEN FÖR FOSTRAN

Sektionen för fostran består av experter på utbildning som utsetts av kyrkorna. Det fokuserar på frågor om religionspedagogik och religionsundervisning. Sektionen erbjuder medlemskyrkor, observatörer och samarbetsorganisationer möjlighet till samverkan i utbildningsfrågor och att följa utvecklingen inom utbildningsområdet.

Ett centralt mål är att främja fostran till ekumenik och kunskap om kyrkorna. Särskild uppmärksamhet ges åt perspektiv kring undervisning om minoritetsreligioner.

Frågor kring religionsundervisning lyfts fram i offentligheten i en positiv anda och vid behov ges expertutlåtanden och ställningstaganden.

förståelse, koordinerad av Kultur- och religionsforum Fokus.

SEKTIONENS MEDLEMMAR

Raili Keränen-Pantsu (ev.-luth.) fungerade som ordförande, och som viceordföranden fungerade undervisningschef Osmo Vartiainen (kat.) och Sirpa Okulov (ort.), som sekreterare Anita Ahtiainen (Lasten ja nuorten keskus). De övriga medlemmarna var universitetslektor i pedagogik, doc. Vesa Hirvonen (ev.-luth.), sakkunnig Tuula Vinko (ev.-luth.), religionslärare Päivi Paloranta (ev.-luth.), religionslärare Johanna Miettinen (ort.), bildningschef Merja Kinnunen (adv.), kapten Kaisu Leino (Frälsningsarmén), Pekka Iivonen (Kultur- ja religionsforum FOKUS), regionssekreterare Leena Väyrynen-Si (Herättäjä-Yhdistys), Antti Räsänen (OCM – Suomen Konstantinus Yhdistys), forskningschef Tarja Lang (OCM – Suomen Konstantinus Yhdistys) samt rektor och bildningschef Kimmo Jaatila (Parikanniemisäitiö).

Andligt våld & HÄRSKARTEKNIKER

SEKTIONEN FÖR FINLANDSVENSK EKUMENIK

Sektionen för finlandssvensk ekumenik verkade under året för att stärka det svenskspråkiga ekumeniska samarbetet. Den ordnade en gemensam inspirationsdag i Vasa och ett webinarium om andligt våld.

Sektionens viktigaste mötes- och inspirationsdag under året ordnades i Vasa i slutet av april. Dagen inleddes i Adventkyrkan med presentationer av lokalekumeniskt arbete och Studentmissionens verksamhet bland unga vuxna. Därefter fortsatte mötet i Baptistkyrkan i Vasa.

Under dagen behandlades aktuella frågor inom ekumeniken, planer för kommande verksamhet samt förberedelser inför tvåspråkiga gudstjänster och utbildningar. Särskild uppmärksamhet ägnades åt planeringen av online-seminarier kring tryggare rum, andligt våld och dialogbaserade samtal. Mötesdagen stärkte kontakterna mellan samfunden och gav en bred inblick i det lokala ekumeniska arbetet i Vasaregionen.

Sektionen medlemmar deltog aktivt i planeringen och genomförandet av den tvåspråkiga ekumeniska Credo-festgudstjänsten, som ordnades i Uspenskijkatedralen i Helsingfors i samband med firandet av 1700-årsminnet av den nicenska trosbekännelsen. Gudstjänsten samlade omkring 300 deltagare från olika kyrkor och kristna gemenskaper till gemensam bön och tacksägelse.

I november arrangerade sektionen ett online-seminarium med temat *Andligt våld och härskartekniker* som samlade över 60 deltagare. Teologie doktor och pastor Malena Björkgren föreläste om andligt våld, maktstrukturer och destruktiva mönster i religiösa sammanhang. Josef Westerlund från FRIDA – Fri

SEKTIONEN FÖR FINLANDSVENSK EKUMENIK

Sektionenens syfte är att främja den svenskspråkiga ekumeniken inom Ekumeniska Rådet och på nationell nivå. Målet är att synliggöra det svenskspråkiga ekumeniska arbetet och bidra till att rådet är en levande tvåspråkig organisation. Syftet förverkligas i första hand genom att delta i Ekumeniska Rådets höst- och vårmöten via en egen representant, upprätthålla aktiva kontakter mellan sektionens medlemmar och deras gemenskaper, lägga fram initiativ och åtgärdsförslag till Ekumeniska rådets styrelse samt vårda det nordiska ekumeniska samarbetet.

från våld bidrog med praktiska perspektiv. Kvällen gav deltagarna redskap att identifiera, förebygga och samtala om osunda strukturer i kyrkliga gemenskaper.

SEKTIONENS MEDLEMMAR

Som ordförande fungerade samfundsledare Peter Sjöblom (bapt.), och övriga medlemmar var sakkunnig Maria Sten (ev.-luth.), diakon Luisa Tast (ev.-luth.), protodiakon Andreas Salminen (ort.), Jerrold von Konow (met.), Aune Greggass (adv.), översättare Sara Torvalds (kat.), kyrkoherde Anders Hamberg (kat.), direktor Marika Björkgren-Thylin (Finska Missionssällskapet) och Kaj-Mikael Wredlund (Kyrkans Utlandshjälp).

UNGDOMSSEKTIONEN

Ungdomssektionens år var livligt och arbetsintensivt, då den ekumeniska utbildningen för unga förnyades – och i slutet av året reste en ekumeniskt representativ grupp unga landvägen till Paris.

F laggskippet för ungas ekumenik, utbildningsprogrammet för internationell och ekumenisk verksamhet, det vill säga KETKO-kursen, förnyades under året. Från och med hösten 2025 har kursen kunnat genomföras genom att delta i två valfria ekumeniska veckoslut för unga vuxna samt genom en hemuppgift där deltagaren engagerar sig i den lokala ekumeniken på sin hemort. I samarbete med representanter för Finlands Kristliga Studentförbund (SKY), Ortodoxa ungdomsförbundet (ONL), Juventus Catholica (JC) och lokala församlingar samt med frivilliga ordnades ekumeniska veckoslut för unga vuxna i Helsingfors och Joensuu.

De ekumeniska veckosluten för unga vuxna nådde fler unga vuxna och fler kyrkosamfund än tidigare utbildningar och fick positiv respons av deltagarna. Veckosluten i Helsingfors och Joensuu fick utmärkt feedback särskilt när det gäller personlig meningsfullhet och välfungerande arrangemang, och de upplevdes ha ökat intresset för ekumenik. På stadslägren upplevdes särskilt det rika informationsinnehållet, den fördjupade förståelsen, gemenskapen med andra människor samt inspirationen att fortsätta och utveckla det ekumeniska arbetet som betydelsefulla. Enligt responsen skapade deltagarnas intresse för varandras traditioner, icke-dömande förhållningssätt, öppenhet för olika perspektiv, en lämplig balans mellan gemenskap och eget utrymme samt en god gruppanda en trygg atmosfär.

Det ekumeniska året för unga kulminerade i Taizés europeiska nyårsträff i Paris. En gemensam resa landvägen ordnades i samarbete med Finlands Kristliga Studentförbund, Finska Missionssällskapet, ONL, JC, Changemaker-nätverket samt Centret för barn och unga (Lasten ja nuorten keskus). Ekonomiskt stöd gavs av Evangelisk-lutherska kyrkan i Finlands utrikesavdelning och Ekumeniska understödsstiftelsen. Sammanlagt deltog 25 personer från fem olika kyrkosamfund.

I responsenkäten fick resan utmärkt respons: 77 procent gav högsta möjliga betyg för den gemensamma

SEKTIONENS MEDLEMMAR

Som ordförande för sektionen fungerade Vilma Niemi (ev.-luth.), vice ordförande var Dard Meer (ort.) och Sandra Nykvist (met.), och sekreterare var Mikko Estama (ev.-luth.) och Aino Vihonen-Murtojärvi (Kyrkans Utlandshjälp / Changemaker). Övriga medlemmar i sektionen var Saara Alamäki (Finlands Kristliga Studentförbund), Iita Haataja (kat.), Emilia Kallioniemi (Finlands Kristliga Studentförbund), Tuomas Kauppinen (Lasten ja nuorten keskus), Harri Linna (ort.), Jussi Luoma (ev.-luth.), Linnea Pernu (Sinapinsiemen), Noe Teresa Tulander (Sinapinsiemen), Mikael Takamaa (adv.), Ilona Untamala (ev.-luth.) och Tuomas Virmasalo (Herättäjä-Yhdistys).

UNGDOMSSEKTIONEN

Ungdomssektionens uppgift är att stärka de ekumeniska kontakterna bland unga och studerande. Sektionen är ett nätverk för 18–25-åringar med syftet att stärka ekumenisk ungdomsverksamhet på gräsrotsnivå. Sektionen ordnar läger och resor, upprätthåller en ekumenisk diskussionsplattform för unga vuxna och verkar för unga och ekumenik. Inom sektionens verksamhet finns möjlighet att genomföra utbildningsprogrammet för internationell och ekumenisk verksamhet för unga vuxna (KETKO-kursen).

resan, dess personliga betydelse och känslan av trygghet. Det mest betydelsefulla under resan upplevdes vara gemenskapen i den egna gruppen och i Taizégemenskapen, bönestunderna samt bekantskapen med församlingar och sevärigheter i Paris.

I den öppna responsen lyftes ekumenikens betydelse och möjligheten att möta kristna från olika kulturer fram. Även inom gruppen upplevde deltagarna att de var välkomna oberoende av bakgrund och att de kunde dela sina tankar i en förtroendefull atmosfär. Resan vidgade de ungas perspektiv och fördjupade förståelsen av kristendomens globala natur. Gästfriheten berörde och lämnade en känsla av tacksamhet.

Enligt responsenkäten upplevdes resandet landvägen och det täta programmet tidvis som fysiskt krävande, men samtidigt lärorikt. Det sänkte tröskeln för många att resa mer ekologiskt också i framtiden. Av deltagarna var 90 procent intresserade av att delta i nästa Taizé-nyårsträff i Polen.

SEKTIONEN FÖR JÄMLIKHET OCH LIKABEHANDLING

Den viktigaste händelsen under året för sektionen för jämlikhet och likabehandling var ett webinarium där experter och kyrkliga yrkespersoner tillsammans reflekterade över barnfamiljers fattigdom i dagens Finland, statens och kyrkornas roll samt det kristna ansvaret.

Sektionen synliggjorde barnfamiljers fattigdom i Finland genom att i november ordna ett webinarium med rubriken: *De fattiga har ni alltid bland er – hur länge orkar familjer mitt i fattigdomen?* (Köyhät teillä on aina keskuudessanne – kuinka kauan perheet jaksavat köyhyyden keskellä?) Expertanföranden hölls av påverkansdirektör Esa Iivonen från Mannerheims Barnskyddsförbund, församlingsföreståndare Markus Österlund från Andreaskyrkan samt direktör Kirsi Huldén från Frälsningsarméns sociala servicecenter. Paneldiskussionen leddes av sektionens medlem, överstelöjtnant Saga Lippo, territoriell ledare för Frälsningsarmén i Finland och Estland.

”Människan behöver mat och kärlek. På detta bygger också kyrkans diakonala arbete. Hjälpen är inte enbart mat, utan också socialt, psykiskt och andligt stöd. När en människa befinner sig i nöd mitt i motgångar är det detta vi som kyrka måste svara på”, sade sektionens ordförande Saija Kainulainen när hon öppnade tillställningen.

Markus Österlund reflekterade över kyrkornas uppgift: kallelsen att vara en samhällig profet som både kritiserar och handlar. ”Vi måste ha kontakt med politiker, vara en profetisk röst i samhället men också konkret utföra det arbete som Jesus har gett oss i uppdrag – *ora et labora*, be och arbeta.”

Direktör Kirsi Huldén från sociala servicecentret Soppa beskrev läget utifrån Frälsningsarméns verksamhetsfält: ”Familjernas psykiska ork är på gränsen. Oron för

SEKTIONEN FÖR JÄMLIKHET OCH LIKABEHANDLING

Sektionen för jämlikhet och likabehandling är en ekumenisk expertsektion som består av kyrkliga och juridiska sakkunniga utsedda av medlemskåren. Sektionens uppgift är att lyfta fram och diskutera frågor om likabehandling i det finländska samhället, särskilt sådana som berör kyrkorna, inom de temar som styrelsen fastställer. Målet är att erbjuda ett forum för samtal och att på expertnivå bistå kyrkorna i svåra aktuella frågor.

ekonomin är ständig och belastande. Många föräldrar är verkligen ångestfyllda och i nöd. Alla medel är redan använda, alla besparingar är slut, allt som kan säljas har sålts – och någon utväg finns inte. Föräldrar berättar att de själva avstår från att äta för att barnen ska få mat.”

Sektionen behandlade under året även temat fattigdom vid ett möte där Kirsi Huldén från Frälsningsarmén deltog som inbjuden expert.

SEKTIONENS MEDLEMMAR

Som ordförande fungerade pastor Saija Kainulainen (angl. och Sinapinsiemen), vice ordförande var Mariam Dano (kat.) och sekreterare Mirikka Fredelius. Övriga medlemmar var sekreterare för samiskt arbete, pastor Erva Niittyvuopio (ev.-luth.), sakkunnig Ville Kämäräinen (ev.-luth.), kyrkoherde Ioannis Lampropoulos (ort.), pastor Liia Kaitanen (adv.), territoriell ledare, överstelöjtnant Saga Lippo (Frälsningsarmén), Ilkka Tahvanainen (Kultur- och religionsforum FOKUS), Pekka Palokangas (Caritas Finland) och Katrin Kuhlbach (OCM – Konstantinföreningen i Finland).

Broder Gabriel Salmela och professor Risto Saarinen deltog i ACCC Impact Week-evenemanget på kulturcentret Sofia.

SEKTIONEN FÖR SAMHÄLLSFRÅGOR

Sektionen för samhällsfrågor lanserade under året principer för tryggare rum, som har tagits i bruk i flera av Ekumeniska Rådets medlemskyrkor.

Sektionen år kulminerade redan i februari då den offentliggjorde de principer för tryggare rum som den utarbetat. Principerna publicerades på tre språk på rådets webbplats – och har varit till nytta för många medlemskyrkor.

Modellen för tryggare rum har en teologisk grund. I processen har man utnyttjat flera ekumeniska riktlinjer och dokument, till exempel Kyrkornas världsråds dokument *The Gift of Being*. Målet är att deltagare i olika evenemang ska uppleva psykisk, andlig och fysisk trygghet genom gemensamma förhållningssätt och handlingsprinciper där ingen kränks. Strävan är att röra sig mot ett tryggare rum, samtidigt som man erkänner att ett helt tryggt rum inte kan garanteras.

Under året verkade också två arbetsgrupper inom sektionen: arbetsgruppen för världsfred och arbetsgruppen för samhällsfred. Sektionen deltog även bland annat i klimatforumet ACCC Impact Week, där en dag ägnades åt den kristna och religiösa synen på skapelsen samt konsekvenserna av människans påverkan på miljön. Sektionen bjöd också in fackboksförfattaren Esa Erävalo som inledare till ett av sina möten.

SEKTIONEN FÖR SAMHÄLLSFRÅGOR

Sektionen för samhällsfrågor är ett diskussionsforum för aktuella samhällsfrågor. Perspektivet i diskussionen utgörs av breda samhällseliga frågor och deras spegling i kristen etik. Sektionen består av sakkunniga i samhällsfrågor utsedda av medlemskåren. Dess uppgift är att följa samhällsdebatten och lyfta fram aktuella frågor som berör kyrkorna. Målet är å ena sidan att vara ett kyrkligt diskussionsforum och å andra sidan att verka som en samhällselig påverkare med grund i kristen etik.

SEKTIONENS MEDLEMMAR

Som ordförande fungerade pastor Sami Lehto (Vapaakirkko), och vice ordförande var Piretta Pietilä (Tuomasyhteisö) och Marja Pentikäinen (Kultur- och religionsforum FOKUS). Som sekreterare fungerade Saija Kainulainen (angl.). Övriga medlemmar var Jaro Julkunen (ev.-luth.), direktör Liisa-Maria Voipio-Pulkki (ev.-luth.), sakkunnig Titi Gävert (ev.-luth.), pastor Lasse Lindberg (ev.-luth.), Markku Kivinen (ort.), broder Gabriel Salmela OP (kat.), Susanna Jeremejeff (met.), samfundsledare Aimo Helminen (adv.), major Tero Saajoranta (Frälsningsarmén), sakkunnig i kyrkliga och ekumeniska relationer Sini Tyvi (Kyrkans Utlandshjälp), pastor Kaisa Kahra (Lasten ja nuorten keskus), prost Risto Pontela (Finlands Kristliga Fredsrörelse), pastor Anne Heikkinen (Finlands Kristliga Studentförbund), Kaisa Mäkelä-Tulander (Sinapinsiemen), Aki Rogel (Sinapinsiemen), regionsekreterare Urpo Karjalainen (Herättäjä-Yhdistys), Annette Gothóni (World Vision Finland), Mirrka Vikström (World Vision Finland), verksamhetsledare Pekka Lund (Sininauhaliitto), Ilari Rantakari (OCM – Konstantinföreningen i Finland) och verksamhetsledare Teuvo V. Riikonen (Parikanniemisäitiö).

SEKTIONEN FÖR TEOLOGI OCH LÄROFRÅGOR

Sektionens arbete under året fokuserade på att reflektera över temana kring jubileumsåret för Nicea, god praxis inom ekumeniken samt frälsningen.

Det bärande temat för sektionens möten var, i enlighet med rådets prioriteringar, 1700-årsjubileet av kyrkomötet i Nicea. Teman för de tematiska mötena var bland annat "Ekklesiologi och tro: att bekänna tron som gemenskap" samt "Trosbekännelsen som trons väktare: kristendomens gränser". Därutöver diskuterades ekumenikens takt och ton.

Årets arbete kulminerade i ett webinarium i oktober med rubriken *Tro, gärningar, frälsning* (Usko, teot, pelastus) där man reflekterade över relationen mellan tro, gärningar och frälsning i olika kyrkors lära och särskilt i det praktiska livet.

Webbinariet inleddes med en genomgång av den ekumeniska samsyn som uppnåtts mellan den katolska kyrkan och olika kyrkor från reformationstraditionen, genom en kort presentation av *Den gemensamma deklARATIONEN om rättfärdiggörelseläran* från 1999. Förutom katoliker och lutheraner har även metodister, Anglikanska kyrkogemenskapen samt den reformerta världsgemenskapen senare anslutit sig till deklARATIONEN.

Överenskommelsen presenterades kort av Pedro Perez (kat.) och Heikki Repo (ev.-luth.), varefter de belyste

SEKTIONEN FÖR TEOLOGI OCH LÄROFRÅGOR

Sektionen består av sakkunniga i lärofrågor.

Den fungerar som ett forum för teologisk och läromässig dialog, och styrelsen kan ge sektionen särskilda uppdrag. Sektionen kan även lyfta fram andra aktuella teologiska teman för gemensam diskussion.

webinariets huvudfråga ur sina respektive kyrkors perspektiv. Veli Lopenen (met.) lyfte fram det frikyrkliga perspektivet och redogjorde för metodistkyrkans teologi och praxis. Den ortodoxa kyrkans perspektiv presenterades av biskop Sergei.

Som avslutning sammanfattade verksamhetsledare Kalle Hiltunen (Herättjäjä-Yhdistys) de centrala iakttagelserna i anförandena, och webinariet avslutades med en livlig diskussion kring temat.

SEKTIONENS MEDLEMMAR

Som ordförande fungerade Heikki Repo (ev.-luth.), och vice ordförande var Veli Lopenen (met.) och Pedro Perez (kat.). Som sekreterare fungerade Emiliana Skoog (ev.-luth.). Övriga medlemmar var Sara-Anna Latvus (ev.-luth.), pastor, Tapio Leinonen (ev.-luth.), Karoliina Maria Schauman (ort.), pastor Marko Mäkinen (ort.), samfundsledare Hannu Vuorinen (Vapaakirkko), fader Marie-Augustin Laurent-Huyghues-Beaufond OP (kat.), chefredaktör, Timo Flink (adv.), kyrkoledare Jari Portaankorva (bapt.), kapten Kati Kivistö (Frälsningsarmén), verksamhetsledare Kalle Hiltunen (Herättjäjä-Yhdistys), Jyrki Knuutila (OCM – Konstantinföreningen i Finland) och missionspräst Petri Tiusanen (Parikanniemisäätiö).

Årets mest populära seminarier

ANDLIG LÄNGTAN – DEN HELIGA ANDENS NÄRVARO I DAGENS VÄRLD (Hengellinen kaipaus – Pyhän Hengen läsnäolo tämän päivän maailmassa) samlade i mars 86 personer till kulturcentret Sofia för att reflektera över den karismatiska rörelsens betydelse och dimensioner. Huvudtalarna Pekka Yrjänä Hiltunen (ev.-luth.), Jori Brander (met.), Martti Savijoki (kat.), Vellu Haarala (pingst) och Sanna Piirainen (pingst) bidrog till diskussionen med sin kyrkas lära och personliga erfarenheter. *Seminarieinspelningen finns att se på [ERF:s YouTube-kanal](#).*

DEN STORA LÖGNEN OM FUNKTIONSNEDSÄTTNING I KYRKAN (Suuri valhe vammaisuudesta kirkossa) i april i samarbete med ev.-luth. Kyrkostyrelsen, Missionssällskapet och Step-utbildningen. Webinariet samlade 66 deltagare. Huvudtalare var funktionsrättsaktivisten Riikka Leinonen, som skrivit verket *Suuri valhe vammaisuudesta*. I panelen diskuterades vilken roll kyrkorna har i att främja rättigheterna för personer med funktionsnedsättning och kartlade lösningsinriktat utmaningar i strukturer och verksamhet.

WEBINARSERIEN OM LAUSANNE-RÖRELSEN hölls i samarbete mellan Evangeliska Alliansen, Missionsrådet och Ekumeniska Rådet. Lausanne-rörelsen är ett globalt samarbetsforum som samlar kristna för att genomföra missionsbefallningen. *Inspelningarna finns tillgängliga på [Evangeliska Alliansen i Finlands YouTube-kanal](#).*

Ett år av två början

År 2025 blev för mig ett år av två början. Jag tillträdde både som ärkebiskop för Ortodoxa kyrkan i Finland och som ordförande för Ekumeniska Rådet i Finland. När man samtidigt träder in i två nya uppdrag tvingas man fråga sig vad enhet egentligen betyder. Inte ett mål som nås – snarare en riktning att vandra mot, dag efter dag.

Ärkebiskopsuppdraget lärde mig genast att kyrkan inte är en abstraktion. Den består av konkreta människor, konkreta rum, konkreta bekymmer och glädjeämnen. På samma sätt är ekumeniken inte en teori om relationer mellan kyrkor. Den är ett ögonblick då kristna från olika traditioner möts, ser varandra i ögonen och känner igen samma tro.

Detta igenkännande fick år 2025 en särskild ram. Fäderna som samlades i Nicea år 325 samlades inte för att lösa ett akademiskt problem. Många av dem bar spår av förföljelse i sina kroppar. De samlades därför att kyrkans enhet var en fråga om liv och död – bokstavligen. Den trosbekännelse som de formulerade och som senare kompletterades vid kyrkomötet i Konstantinopel är inte ett historiskt dokument bakom glas. Den är levande bön – ett försvar av tron som förenar den kristna med den apostoliska tron genom århundradena.

Credo-högtidsgudstjänsten i Uspenskijkatedralen i oktober var för mig en av årets höjdpunkter. Kyrkan var fylld av människor. Den nicenska trosbekännelsen lästes på originalspråket grekiska. I det ögonblicket tänkte jag: detta är ekumenikens kärna – inte förhandlingar om oenighet, utan att tillsammans stå inför den sanning som är större än oss alla. Även om vi som kyrkor ännu inte är ett,

är vår gemensamma bekännelse ett tecken på att Kristi bön om enhet lever i oss.

En av de mest meningsfulla uppgifterna som ordförande var att få dela ut utmärkelsen Årets ekumeniska gärning till arrangörerna av Agapemåltiden i Toijala. I två decennier har lutheraner, ortodoxa, pingstvännar och adventister i Akaa samlats efter sina söndagsgudstjänster till en gemensam måltid. Omkring hundra människor vid samma bord – från olika kyrkor, men kring samma bröd. Det är ekumenik på gräsrotsnivå och en påminnelse om att enhet byggs ansikte mot ansikte och hand i hand.

Den enhet som byggs på detta konkreta plan är inte bara en angelägenhet inom kyrkan. Vår värld behöver kärlek, tolerans, nåd och förlåtelse. Vi kristna har inte bara rätt utan också en skyldighet att visa kärlek till vår nästa. Skillnader mellan kyrkorna är en verklighet, men de får inte styra våra relationer. Vittnesbördet om den uppståndne Kristus föds ur ömsesidig respekt – och förverkligas när vi, skapade till Guds avbild, blir varandras bröder och systrar.

Mitt första år som ärkebiskop och ordförande för Ekumeniska Rådet i Finland lärde mig samma sak från två håll: ekumeniken är inget tillägg till kyrkans liv. Den växer fram ur den kristna trons kärna. Fäderna i Nicea svarade på denna kallelse i sin tid. Vi svarar på den i vår egen tid – varje dag på nytt.

Elia

Ärkebiskop av Helsingfors och hela Finland (ort.)
Ordförande för Ekumeniska Rådet i Finland

"Ett nytt bud ger jag er: att ni
skall älska varandra. Så som jag
har älskat er skall också ni älska
varandra. Alla skall förstå att
ni är mina lärjungar om ni visar
varandra kärlek."

Joh. 13:34-35

Ekumeniska Rådet i Finland

ekumenia.fi